

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА**

МИСТЕЦТВО
Поточний бібліографічний список

Випуск 12, 2023

Періодичність 12 випусків на рік
Виходить з 1989 року

КИЇВ 2024

УДК 7

М 65

Укладачі: О. Ф. Білоконь
Т. Б. Благодарєва
О. В. Панінатченко
В. А. Соломка
Ю. А. Шаховський

Мистецтво : поточ. бібліогр. список. Вип. 12, 2023 / уклад.: О. Ф. Білоконь, М 65 Т. Б. Благодарєва, О. В. Панінатченко, В. А. Соломка, Ю. А. Шаховський ; М-во культури та інформ. політики України, НБУ імені Ярослава Мудрого, Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2024. – 56 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань, а також інтернет-джерел про загальні питання мистецтва, мистецтво етносів України та української діаспори, культурно-мистецького життя в регіонах, децентралізацію в галузі, правові проблеми, фінансове та матеріально-технічне забезпечення закладів мистецтва, а також про окремі види театрального, музичного, образотворчого, кіномистецтва та питання кінопрокату.

Список розраховано на працівників закладів культури та мистецтва, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів закладів вищої освіти.

УДК 7

**© Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2024**

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Данькова, Наталія. Новий закон і державні телеканали, небезпека анонімного телеграму й відставка міністра. Десять головних подій медіаринку 2023-го [Електронний ресурс] / Наталія Данькова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2023.

<https://detector.media/rinok/article/220842/2023-12-21-novyuy-zakon-i-derzhavni-telekanaly-nebezpeka-anonimnogo-telegramu-y-vidstavka-ministra-desyat-golovnykh-podiy-mediarynku-2023-go/>.

2. Найденко, Юлія. Кіно, музика, fashion та інше. 15 яскравих досягнень українців у 2023 році, про які варто знати [Електронний ресурс] / Юлія Найденко // NV: [сайт]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/pidsumki-2023-roku-dosyagnennya-ukrajinciv-u-kino-muzici-modi-ta-inshih-galuzyah-foto-treyler-50377082.html>.

Мистецтво і суспільство

3. [Гумористичне телешоу] «Дизель Шоу» потрапило у гучний скандал через номер про українську родину в окупації [Електронний ресурс] : [про подробиці скандальної ситуації] // Газ. по-українськи : [інтернет-версія]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2023.

https://gazeta.ua/articles/celebrities/_dizel-sou-potrapilo-u-guchnij-skandal-cherez-номер-pro-ukrayinsku-rodinu-v-okupaciyi/1166133.

4. Кучеренко, Анна-Марія. «Нова соціальність»: [Мистецтвознавиця] Анна-Марія Кучеренко про партисипативне мистецтво та його реакцію на війну [Електронний ресурс] / Анна-Марія Кучеренко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/641722-nova-socialnist-anna-maria-kucerenko-pro-partisipativne-mistectvo-ta-jogo-reakciu-na-vijnu/>.

Про мистецтво як спосіб об'єднуватись, а також сучасні художні ініціативи, що працюють зі спільнотами у подоланні наслідків війни.

5. Максимець, Марічка. Як ми слухаємо музику? [Музичний лейбл] Romitni презентував результати опитування музичних вподобань українців [у 2023 р.] [Електронний ресурс] / Марічка Максимець // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://liroom.com.ua/news/muzychni-vpodobannia-ukraintsiv/>.

Дискусія з приводу російського серіалу «Слово пацана. Кров на асфальті»

6. Віхров, Максим. Культурне й соціальне [Електронний ресурс] : про ажіотаж навколо одного російського серіалу [«Слово пацана. Кров на асфальті»] /

Максим Віхров // *Zaxid.net* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

https://zaxid.net/kulturne_y_sotsialne_n1576037.

7. Данилюк-Ярмолаєва, Марина. «Слово пацана». Чи втратили ми підлітків через російські серіали? [Електронний ресурс] / Марина Данилюк-Ярмолаєва // *Сенсор: медіа про культуру* : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://espresso.tv/slovo-patsana-chi-vtratili-mi-pidlitkiv-cherez-rosiyski-seriali>.

8. Джолос, Олег. Важливо не те, ким ти був, а те, ким став, або Про мистецтво пропаганди [Електронний ресурс] : популярність «Слова пацана» серед українських підлітків – лише тому, що в нас нема чогось подібного свого / Олег Джолос // *Детектор медіа* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://detector.media/infospace/article/220395/2023-12-10-vazhlyvo-ne-te-kym-ty-buv-a-te-kym-stav-abo-pro-mystetstvo-propagandy/>.

9. Каут, Андрій. «Слово пацана»: запит на насильство? Секрет хайпу серед підлітків в Україні [Електронний ресурс] / Андрій Каут // *Весті.UA* : [сайт]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://vesti.ua/uk/strana-uk/slovo-patsana-zapit-na-nasilstvo-sekret-hajpu-sered-pidlitkiv-v-ukrayini>.

10. Назаренко, Роман. Культура має значення, або Чому [російський] серіал «Слово пацана» – це небезпечний шлак [Електронний ресурс] / Роман Назаренко // *Укр. тиждень* : [інтернет-журн.]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://tyzhden.ua/kultura-maie-znachennia-abo-chomu-serial-slovo-patsana-tse-nebezpechnyj-shlak/>.

11. Самойленко, Алла. Що відповісти на «Слово пацана» [Електронний ресурс] / Алла Самойленко // *LB.ua* : [сайт]. – 2023. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

https://lb.ua/culture/2023/12/16/589228_shcho_vidpovisti_slovo_patsana.html.

Про різницю сприйняття російського серіалу «Слово пацана. Кров на асфальті» в Україні та РФ, та як серіал можна використати в розмові з дітьми про пропаганду й м'яку силу культури.

12. Чиченіна, Лена. «Пацани не вибачаються». Чому наша серіальна індустрія профукала підлітків і що з цим робити [Електронний ресурс] / Лена Чиченіна // *Детектор медіа* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://detector.media/medialife/article/220269/2023-12-06-patsany-ne-vybachayutsya-chomu-nasha-serialna-industriya-profukala-pidlitkiv-i-shcho-z-tyshchym-robity/>.

Про російський серіал «Слово пацана. Кров на асфальті», його популярність в Україні, причини малої кількості вітчизняних серіалів для підлітків та молоді, а також що слід зробити для виправлення ситуації.

Мистецтво і влада

13. Яковленко, Катерина. Слово пацана: Мінкульт [Міністерство культури та інформаційної політики України] виступив проти російського серіалу [«Слово пацана. Кров на асфальті»], який віруситься в українських соцмережах. Чи є альтернатива? [Електронний ресурс] / Катерина Яковленко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023

<https://suspilne.media/culture/634698-slovo-pacana-minkult-vistupiv-proti-rosijskogo-serialu-akij-virusitsa-v-ukrainskih-socmerezah-ci-e-alternativa/>.

Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят

14. Кузьменко, Юлія. У Києві відкрили мурал [«Наша земля» художника Андрія Пальваля та художниці Єлизавети Деримуки] і виставку [«Воля народам! Воля Людині!»] до Дня захисників [Електронний ресурс] / Юлія Кузьменко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/639020-mural-zahisnikam-vidkrili-v-kievi-hoca-e-moratorij-na-novi-stinopisi/>.

15. Петренко-Цеунова, Ольга. Рік Василя Кричевського – творця українського модерну [Електронний ресурс] / Ольга Петренко-Цеунова // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://tyzhden.ua/rik-vasylia-krychevskoho-tvortsia-ukrainskoho-modernu/>.

Про культурно-мистецькі заходи у м. Києві до 150-річчя від дня народження художника, архітектора В. Кричевського (1873–1952).

Різдвяні та новорічні свята

16. На Прикарпатті [у м. Коломиї] показали різдвяний мюзикл [«Сім звуків Різдва»] у супроводі військового оркестру «Едельвейс» [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3799742-na-prikarpatti-pokazali-rizdvaniij-muzikl-u-suprovodi-vijskovogo-orkestru-edelvejs.html>.

17. Писанка, Наталка. Пиши листи до Миколая: світлий мюзикл, створений у темряві блекаутів [Електронний ресурс] / Наталка Писанка // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/17/258321/>.

Враження від прем'єри мюзиклу для всієї родини «Пиши листи до Миколая» М. Савки у м. Львові. Режисер-постановник – з.д.м. України О. Кравчук¹.

18. Різдвяна пригодницька комедія [Електронний ресурс] // Театр.-концерт. Київ : [онлайн-журн]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://www.tkk.media/rizdviana-pryhadnytska-komediia/>.

Прем'єра вистави «Новорічна сторі: блогери в театрі» у Київському акад. театрі ляльок «Замок на горі». Режисер-постановник – Б. Чуприна.

19. [Співачки] Alyona alyona, KOLA та Jerry Heil представили зворушливу різдвяну пісню [«Щедра ніч»] [Електронний ресурс] / підгот. Фаїна Вауліна // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/alyona-alyona-kola-ta-jerry-heil-predstavili-zvorushlivu-rizdvjanu-pisnju.html>.

20. У Львові показали циркову виставу [«Новорічний презент»] для дітей захисників України [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3801356-u-lvovi-proveli-cirkovu-vistavu-dla-ditej-zahisnikiv-ukraini.html>.

21. У Національній філармонії відбулося різдвяне хорове свято [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3802252-u-nacionalnij-filarmonii-vidbulosa-rizdvane-horove-svato.html>.

Різдвяний фестиваль за участі хорових колективів столиці у Нац. філармонії України (м. Київ).

Див. № 22, 62, 110, 111, 165, 168.

Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство

22. Білаш, Ксенія. Українська капела «Дударик» колядує в Копенгагені на користь ЗСУ [Електронний ресурс] : [про благодійні виступи Львівської національної академічної чоловічої хорової капели «Дударик» у столиці Данії] / Ксенія Білаш // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

¹Пуляєва, Людмила. «Робота над мюзиклом – велике випробування і велика радість» [Електронний ресурс] : у Львові відбудуться прем'єрні покази нового феєричного мюзиклу «Пиши листи до Миколая» : [пресконференція представників творчого колективу] / Людмила Пуляєва // Високий Замок : [інтернет-версія]. 2023. 5 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 05.12.2023. <https://wz.lviv.ua/news/502549-robota-nad-miuzyklom-velyke-vyprovuvannia-i-velyka-radist>; У Львові відбулася прем'єра різдвяного мюзиклу від Мар'яни Савки [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2023. 11 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 12.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3798539-u-lvovi-vidbulasa-premera-rizdvanogo-muziklu-vid-marani-savki.html>.

https://lb.ua/culture/2023/12/18/589498_ukrainska_kapela_dudarik_kolyaduie.html.

23. Залюбовська, Віра. Українські та німецькі мисткині зарядили Берлін «Звуками України» [Електронний ресурс] / Віра Залюбовська // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/180278/>.

Про учасників і програму благодійного концерту «Звуки України вільному світу» проекту «Sound of Ukraine» у Берлінській філармонії (Німеччина)¹.

24. Зелінський, Олександр. «Ці вуса звели з розуму не одну Марину». У Луцьку на підтримку ЗСУ виступив [співак народний артист України] Павло Зібров. Фоторепортаж [Електронний ресурс] / Олександр Зелінський // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/tsi-vusa-zvely-z-rozumu-ne-odnu-marynu-u-lutsku-na-pidtrymku-zsu-vy/>.

25. Зібрав \$800 тис. допомоги. Концерт за участі артистів Національної опери України [м. Київ] отримав престижну премію «Еммі 2023» [Електронний ресурс] : відеOVERсія грандіозного концерту «Nadiya Ukraine: The National Ballet of Ukraine» отримала регіональну премію Еммі – Suncoast Regional Emmy Awards 2023 // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/ukrajinska-nacionalna-opera-otrimala-remiyu-emmi-za-koncert-v-orlando-novini-ukrajini-50373809.html>.

Про програму благодійного концерту в м. Орlando (США) та фільмування концерту компанією Adrenaline Films.

26. Катаєва, Марія. У столиці [в галереї «Art Ukraine Gallery»] триває благодійна виставка [та тихий аукціон «Митці БЖ-ART проти мороку»] на допомогу київським митцям БЖ-ART [Електронний ресурс] : частину коштів від продажу творів підуть на встановлення автономного опалення й електропостачання у майстернях художників, де вимкнули тепло / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92475/>.

27. Квитки розібрали за лічені години. Вистава «Конотопська відьма» зібрала вражаючі 1,7 млн грн на закупівлю дронів для ЗСУ [Електронний ресурс] // NV: [сайт]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/vistava-konotopska-vidma-zibrala-1-mln-770-tis-grn-na-zakupivlyu-droniv-dlya-zsu-novini-ukrajini-50375769.html>.

Про благодійний показ вистави «Конотопська відьма» за однойменною повістю Г. Квітки-Основ'яненка у Нац. акад. драм. театрі ім. І. Франка (м. Київ). Режисер-постановник – з.а. України І. Уривський.

¹У Берліні [Німеччина] пройшов благодійний концерт «Sound of Ukraine» [Електронний ресурс] : [про хід заходу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2023. 14 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 14.12.2023. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3799861-u-berlini-projsov-blagodijnij-koncert-sound-of-ukraine.html>.

28. На благодійному концерті «Звуки серця» [у Латвійській національній бібліотеці] в Ризі збирали кошти на підтримку ЗСУ [Електронний ресурс] : [про головну ідею, учасників і організаторів концерту] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3797161-na-blagodijnomu-koncerti-zvuki-serca-v-rizi-zbirali-kosti-na-pidtrimku-zsu.html>.

29. Стартував мистецький проєкт «Люди для майбутнього» [започаткований волонтеркою і художницею Діаною Подолянчук] на підтримку дітей загиблих та полонених бійців [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3797200-pidtrimka-ditej-zagiblih-ta-polonениh-bijciv-startuvav-misteckij-proekt-ludi-dla-majbutnogo.html>.

30. Як ТРЦ Lavina Mall [м. Київ] об'єднує навколо музики та допомоги ЗСУ [Електронний ресурс] : [про благодійний проєкт «Енергія єдності»] // СЛУХ : [онлайн-журн.]. – 2023. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2023.

<https://slukh.media/texts/lavina-charity/>.

Див. № 20, 49, 147, 166.

Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи

Робота з дітьми та молоддю

31. Театр[-студія] «Гармидер» [м. Луцьк] розпочав реалізацію українсько-словацького проєкту із підлітками [«Погляд у майбутнє» про інтеграцію підлітків із різних міст та пошук ресурсу для майбутнього під час війни, за фінансової підтримки програми «Culture Helps / Культура допомагає»] [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/teatr-harmyder-rozpochav-realizatsiiu-ukrayinsko-slovatskoho-proektu-iz-pidlitkami/>.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю

32. Максимець, Марічка. У «Планеті Кіно» транслюватимуть фільми для людей з порушенням слуху або зору. Як це працює? [Електронний ресурс] : [про впровадження сеансів «Доступне кіно» у мережі кінотеатрів «Планета Кіно»] / Марічка Максимець // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://liroom.com.ua/films/dostypne-kino-earcatch-subcatch/>.

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ МИСТЕЦТВА. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Див. № 96.

Декомунізація, подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Див. № 71.

У творчих спілках України

Див. № 93.

Персоналії діячів мистецтва України

33. Андрієнко, Віктор. Віктор Андрієнко: Коли мене спитали, який би я запровадив закон будучи президентом, я сказав: «Той, який би заборонив артистам та музикантам йти в чиновники» [Електронний ресурс] / Віктор Андрієнко; [інтерв'ю вів] Микола Вересень // Еспресо : [сайт]. – 2023. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2023.

<https://espresso.tv/viktor-andrienko-koli-mene-spitali-yakiy-bi-ya-zaprovadiv-zakon-buduchi-prezidentom-ya-skazav-toy-yakiy-bi-zaboroniv-artistam-ta-muzikantam-yti-v-chinovniki>.

Актор, режисер театру та кіно, сценарист, продюсер, письменник заслужений артист України про свою творчу діяльність.

34. Життя, віддане науці [Електронний ресурс] // Нар. творчість та етнологія : [інтернет-версія]. – 2023. – № 4. – С. 5–6. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/4>.

Про науковий доробок історика, мистецтвознавця провідного наукового співробітника відділу образотворчого та декоративно-прикладного мистецтв Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України (м. Київ) Д. Степовика. До 85-річчя від дня народження.

Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі мистецтва

35. Василенко-Слободенюк, Юлія. Визначили лауреата серед шести претендентів на вищу театральну нагороду Рівненщини [Електронний ресурс] : [про присвоєння звання лауреата премії в галузі театального мистецтва у 2023 р. Володимиру Петриву – директору – художньому керівнику Рівненського обласного академічного українського музично-драматичного театру народному артисту України] / Юлія Василенко-Слободенюк // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/192341>.

36. Визначені лауреати Всеукраїнської [літературно-мистецької] премії [імені] братів [Богдана і Левка] Лепких за 2023 рік [Електронний ресурс] // Укр.

літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/vyznacheni-laureaty-vseukrainskoi-premii-brativ-lepkykh-za-2023-rik/>.

37. Визначені лауреати літературно-мистецької премії Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки [за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/vyznacheni-laureaty-literaturno-mystetskoi-premii-kabinetu-ministriv-ukrainy-imeni-lesi-ukrainky/>.

38. Максимець, Марічка. Паліндром, Структура Щастя, Отоу: [музична премія] Megogo Music Awards оголосила переможців [Електронний ресурс] / Марічка Максимець // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2023. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.

<https://liroom.com.ua/news/megogo-music-awards-2/>.

39. На Вінниччині назвали лауреатів премії [ім. Миколи] Леонтовича [за визначні заслуги в розвитку музичного і хорового мистецтва, а також популяризацію творчості композитора] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3796416-na-vinniccini-nazvali-laureativ-premii-leontovica.html>.

40. Названі лауреати Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені Івана Дробного 2023 року [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-vseukrainskoi-literaturno-mystetskoi-premii-imeni-ivana-drobnoho-2023-roku/>.

41. Організаторка фестивалю української музики в Німеччині [піаністка солістка Львівської національної філармонії ім. Мирослава Скорика Віоліна Петриченко] отримала у Львові відзнаку «За добру справу» [від незалежного культурологічного часопису «І»] [Електронний ресурс] // Еспресо : [сайт]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2023.

<https://zahid.espreso.tv/organizatorka-festivalyu-ukrainskoi-muziki-v-nimechchini-otrimala-u-lvovi-vidznaku-za-dobru-spravu>.

42. Премію імені Катерини Білокур цьогогоріч присудили трьом митцям [Електронний ресурс] : [про лауреатів премії] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3797537-premiu-imeni-katerini-bilokur-cogoric-prisudili-trom-mitcam.html>.

43. Скрипник, Віктор. Подякували премією за творчість у буремні часи [Електронний ресурс] : шестеро митців і один творчий колектив стали лауреатами премії «Мистецька Вінниччина» [за вагомі досягнення у галузях

театрального, хореографічного, музичного та образотворчого мистецтва], яку започаткували у нинішньому році з ініціативи начальника ОВА Сергія Борзова / Віктор Скрипник // *Голос України* : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/192778>.

44. У МКІП [Міністерстві культури та інформаційної політики України] вручили мистецькі премії лауреатам 2023 року [Електронний ресурс] : [про церемонію нагородження (перелік лауреатів за посиланням)] // *Укрінформ* : [інтернет-платформа]. – 2023. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3803458-u-mkip-vrucili-mistecki-premii-laureatam-2023-roku.html>.

45. [Художниця] Ярослава Шульц стала лауреатом премії імені Михайла Дерегуса – МКІП [Міністерство культури та інформаційної політики України] [Електронний ресурс] // *Укрінформ* : [інтернет-платформа]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3797012-aroslava-sulc-stala-laureatom-premii-imeni-mihajla-deregusa-mkip.html>.

46. Яковленко, Катерина. Український художник [Юрій Білей, який мешкає за кордоном] став переможцем польської премії [Войтека Фалецького] за «новий спосіб мислення» у мистецтві та фотографії [Електронний ресурс] / Катерина Яковленко // *Суспільне. Культура* : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/635452-ukrainskij-hudoznik-stav-peremozcem-polskoi-premii-za-novij-sposib-mislenna-u-mistectvi-ta-fotografii/>.

Див. № 25, 139–142.

Мистецтво етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)

Див. № 114.

Українці за кордоном. Мистецтво українського зарубіжжя

47. Галяпа, Богдан (Bogdan Gabo). Музикант з Рубіжного Богдан випустив свій перший сольний трек: «Це одна велика емоція» [Електронний ресурс] / Богдан Галяпа (Bogdan Gabo) ; [розмовляла] Христина Харченко // *Трибун* : суспільно-політ. оглядач : [сайт]. – 2023. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://tribun.com.ua/uk/107364-muzikant-z-rubizhnogo-bogdan-vipustiv-svij-pershij-solnij-trek-tse-odna-velika-emotsija>.

Український музикант та співак, який мешкає в Німеччині, про пісню «Один», плани випуску треку з відомим польським репером Malik Montana та треку «Дім» про Донбас.

48. Касьяненко, Людмила. Людмила Касьяненко: «Моя зброя – мова, культура, пісня» [Електронний ресурс] / Людмила Касьяненко ; [розмовляла] Наталія Кузина // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<http://zorya.poltava.ua/ljudmila-kasjanenko-moja-zbroja-mova-kultura-pisnja/>.

Українська співачка зі США про ставлення американців до України та українців, творчу та благодійну діяльність, плани.

49. Олійник, Леся. «Дух України» – меседж із Лондона [Електронний ресурс] / Леся Олійник // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/dukh-ukrainy-mesedzh-iz-londona/>.

Про програму благодійного мистецького дійства «Дух України» («Spirit of Ukraine»), організованого Асоціацією укр. культури у Великій Британії за ініціативи композиторки, піаністки А. Сіренко, та презентацію у межах заходу молодіжного інтернаціонального колективу «Ліхтар-оркестр» під орудою киянки А. Заїки, яка здобуває ступінь магістра оркестрового диригування та композиції у Королівському музичному коледжі (м. Лондон).

50. Сірка, Йосиф. Закордонний вклад у скарбницю української культури [Електронний ресурс] / Йосиф Сірка // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<http://ukrpohliad.org/blogs/zakordonnyj-vklad-u-skarbnytsyu-ukrayinskoyi-kultury.html>.

Ретроспективна виставка у приміщенні Канадсько-української мистецької фундації (м. Торонто) з нагоди 80-ліття від дня народження художника Б. Головацького, та про творчість мистця¹.

51. Солдаут за 24 години: хор українок разом з німецькими зірками заспівав у мюзиклі «Tarifzone Liebe» в Берліні [Електронний ресурс] // Еспресо : [сайт]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2023.

<https://espresso.tv/soldaut-za-24-godini-khor-ukrainok-razom-z-nimetskimi-zirkami-zaspivav-u-myuzikli-tarifzone-liebe-v-berlini>.

Про склад «Хору Malteser для українських біженців "Коло"» та його участь у постановці мюзиклу «Tarifzone Liebe» («Тарифна зона кохання»), прем'єра якого відбулася на сцені Адміральського палацу в м. Берліні (Німеччина).

52. Тарасенко, Валерія. «Війна – це не про розуміння, це про відчуття»: художниця Валерія Тарасенко про сприйняття мистецтва на Заході [та свою творчість] [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Валерія Тарасенко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/647548-vijna-ce-ne-pro-rozuminna-ce-pro-vidcutta-hudoznica-valeria-tarassenko-pro-sprijnatta-mistectva-na-zahodi/>.

¹ У Торонто [Канада] відкрили [ретроспективну мистецьку] виставку [до 80-ліття] українсько-канадського митця Богдана Головацького [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2023. 4 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 05.12.2023. <https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3795534-u-toronto-vidkrili-vistavku-ukrainskokanadskogo-mitca-bogdana-golovackogo.html>.

Див. № 46, 163.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ МИСТЕЦТВА

53. Білаш, Ксенія. Чи буде Україна на 60-й Венеційській бієнале? [Електронний ресурс] / Ксенія Білаш // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

https://lb.ua/culture/2023/12/06/587778_chi_bude_ukraina_60y_venetsiyskiy.html.

Про ситуацію, що склалася між МКІПУ і переможцями проекту, який представлятиме Україну на Венеційській бієнале в Італії (ініціатива «Плетіння сіток» під кураторством ГО «Українська фотографія» (Вікторія Бавикіна, Максим Горбацький).

54. Большакова, Анастасія. Чекали затвердження бюджету: МКІП [Міністерство культури та інформаційної політики України] відкидає звинувачення команди Українського павільйону у Венеції [Електронний ресурс] / Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/7/258183/>.

Коментар комісара Українського павільйону на Венеційській бієнале (Італія), заступника міністра культури та інформаційної політики України з питань європейської інтеграції Т. Шевченка щодо підготовки до виставки, зокрема фінансування проекту «Плетіння сіток» В. Бавикіної та М. Горбацького. Коментар кураторки проекту В. Бавикіної щодо відсутності комунікації з МКІПУ.

55. Островська-Люта, Олеся. Український павільйон на Венеційській бієнале [Італія] під загрозою [Електронний ресурс] / Олеся Островська-Люта // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/columns/2023/12/8/258187/>.

Допис генеральної директорки Нац. культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал» (м. Київ).

Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад

56. Врублевський, Станіслав. З підвалу Укрпошти до культурного хабу Тернополя: історія креативного кластеру «На пошті» [Електронний ресурс] / Станіслав Врублевський // МІТЄЦ: сучасне мистецтво України : [портал]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://mitec.ua/z-pidvalu-ukrposhty-do-kulturnogo-habu-ternopolya-istoriya-kreatyvnogo-klasteru-na-poshti/>.

Про історію заснування мистецького простору «На пошті» (м. Тернопіль), його організаторів, реалізовані проекти, у тому числі під час війни.

57. Подоляк, Лілія. Підтримуємо культурний обмін та відчуваємо міжнародну підтримку: підсумки 2023 року для одеського мистецтва [Електронний ресурс] : [за повідомленням Одеської ОВА] / Лілія Подоляк //

UNN. Інформ. агентство Укр. Нац. Новини : [сайт]. – 2023. – 25 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://unn.ua/news/pidtrymuemo-kulturnyi-obmin-ta-vidchuvaiemo-mizhnatsionalnu-pidtrymku-pidsumky-2023-roku-dlia-odeskoho-mystetstva>.

Див. № 94.

Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення

58. Колишня колега Зеленського Олена Кравець отримала 27 млн із держбюджету на власне шоу [«Тихий вечір» на телеканалі «Дім»]. Доповнено [Електронний ресурс] : [про тендер та коментар Державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України» – замовника послуги] // Новинарня : [сайт]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.

<https://novynarnia.com/2023/12/11/kolyshnya-kolega-zelenskogo-olena-kravecz-otrymala-27-mln-iz-derzhbyudzhetu-na-vlasne-shou/>.

Див. № 54.

Освіта. Кадри

Див. № 166.

Мистецькі заклади освіти (спеціалізовані школи, коледжі, вищі заклади освіти)

59. Пелюк, Сергій. Творча родина Запорізького фахового музичного коледжу поповнилася експериментальним колективом – ансамблем Misteria Nova [Електронний ресурс] / Сергій Пелюк ; [розмову вели] Наталія Вадимова, Світлана Костюк, Олена Морозова // Запоріж. правда : [інтернет-версія]. – 2023. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://zp-pravda.info/novini/kultura/tvorcha-rodina-zaporizkogo-fahovogo-muzichnogo-koledzhu-popovnilasya-eksperimentalnim-kolektivom-ansamblem-misteria-nova>.

Директор Запорізького фахового муз. коледжу ім. П. Майбороди заслужений працівник культури України про роботу закладу, новостворений інструментальний ансамбль Misteria Nova.

Див. № 49, 108, 166.

Кадри

60. Коваленко, Діана. «Не виносити сімейні питання на камери»: що відбувається у Театрі корифеїв [Електронний ресурс] / Діана Коваленко // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/ne-vynosyty-simejni-pytannya-na-kamery-shho-vidbuvayetsya-u-teatri-koryfeyiv/>.

Подобиці конфліктної ситуації між новопризначеним директором – художнім керівником Кіровоградського акад. обл. укр. муз.-драм. театру ім. М. Кропивницького (м. Кропивницький) С. Корнієнком та акторами театру.

61. Корнієнко, Сергій. «Політика – без мене, я живу мистецтвом»: перше інтерв'ю з новим очільником театру імені Марка Кропивницького [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Сергій Корнієнко // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2023. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://gre4ka.info/statti/polityka-bez-mene-ya-zhyvu-mystecztvom-pershe-intervyu-z-novym-ochilnykom-teatru-imeni-marka-kropyvnyczkogo/>.

Директор – художній керівник Кіровоградського акад. обл. укр. муз.-драм. театру ім. М. Кропивницького про своє рішення взяти участь у конкурсі на посаду очільника театру, діяльність театру та його колектив, необхідність підвищення оплати праці працівників, творчі та організаційні плани роботи.

Див. № 158.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Див. № 31.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти

62. Стефанців, Мирослав. Руслан Марцінків: Маємо справді унікальний фестиваль, який майже півтора десятиліття єднає в коляді українців і світ [Електронний ресурс] / Мирослав Стефанців // Галичина : [інтернет-версія]. – 2023. – 27 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.

<https://galychyna.if.ua/analytic/ruslan-martsinkiv-mayemo-spravdi-unikalniy-festival-yakiy-mayzhe-pivtora-desyatylittya-yednaye-v-kolyadi-ukrayintsiv-i-svit/>.

Про хід, учасників та програму XV Міжнародного різдвяного фестивалю «Коляда на Майзлях» у м. Івано-Франківську.

Підтримка України у світі

63. Музику українського композитора [народного артиста України] Валентина Сильвестрова виконали під час вручення Нобелівської премії у Швеції [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/na-ceremoniji-nobelivskojji-premiji-u-stokgolmi-prozvuchala-muzika-ukrajinskogo-kompozitora-video-50375363.html>.

ПЕРФОРМАТИВНЕ МИСТЕЦТВО

64. Горлач, Поліна. Акторка [заслужена артистка України] Оксана Черкашина зрежисувала перформативно-танцювальну виставу «Уроки музики» [Електронний ресурс] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 27 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/648790-aktorka-oksana-cerkasina-zrezisuvala-performativno-tancuvalnu-vistavu-uroki-muziki/>.

Про перформативно-танцювальну виставу «Уроки музики», прем'єра якої відбудеться у Центрі культури Jam Factory Art Center (Львів).

65. Дмитрієва, Оксана. Музичний перформанс «ВЕРТЕП»: мовою образів віддзеркалити реальність [Електронний ресурс] / Оксана Дмитрієва, Костянтин Зоркін, Катерина Курдіновська ; [розмовляла] Софія Богуславець // Сенсор: медіа про культуру : [сайт]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://sensormedia.com.ua/theatre/muzychnyy-perfomans-vertep-movoiu-obraziv-viddzerkalyty-realist/>.

Режисерка, художник і хормейстерка про роботу над постановкою музичного перформансу «ВЕРТЕП» у виконанні акторів Харківського держ. акад. театру ляльок ім. В. Афанасьєва та Львівського акад. обл. театру ляльок, показ якого відбувся 2 груд. у м. Львові.

66. Дятел, Ольга. Географія опери «Chornobyldorf» [Електронний ресурс] / Ольга Дятел ; [записала] Марина Губіна // Сенсор: медіа про культуру : [сайт]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://sensormedia.com.ua/music/heohrafiia-opery-chornobyldorf/>.

Продюсерка проєкту про локації, на яких відбувались зйомки відеоперформансів до археологічної опери «Chornobyldorf» Р. Григоріва та І. Разумейка, показ якої відбувся у м. Києві.

67. Симфонія добра та зла: у Луцьку Петро Антип розпочав «Ноосферу» – нову частину найбільшої картини у світі [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/symfoniia-dobra-ta-zla-u-lutsku-petro-antyp-rozpochav-noosferu-novu-chastynu-naybilshoyi-kartyny-u-sviti/>.

Перформанс «Ноосфера: симфонія добра та зла» з.х. України П. Антипа у межах створення нової частини проєкту «Космогонія» у Музеї сучасного укр. мистецтва Корсаків (м. Луцьк).

Персоналії

68. Виноградова, Ганна. Ганна Виноградова: про зустріч пам'яті й нової реальності [Електронний ресурс] / Ганна Виноградова ; [інтерв'ю вела] Катерина Лук'яшко // Korydor : [онлайн-]журн. про сучасну культуру. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2023.

<http://korydor.in.ua/ua/stories/17056.html>.

Перформерка, танцівниця, хореографка родом із м. Донецька про своє життя і творчість, вплив на них війни, отримання стипендії ім. А. Арто (для підтримки митців і мисткинь сфери перформативного мистецтва в Україні), роботу над виставою «Я і Ольга» в межах стипендії.

69. Кахідзе, Алевтина. «Мистецтво – те, що допомагає нам зафіксувати пам'ять». Інтерв'ю з мисткинею Алевтиною Кахідзе [Електронний ресурс] :

мисткиня [перформерка, медіахудожниця] Алевтина Кахідзе – про проєкт, присвячений життю мами у окупованій Жданівці, феміністичні теми у власних роботах, спорідненість українців та українок зі своєю землею та роль мистецтва у фіксації пам'яті / Алевтина Кахідзе ; [інтерв'ю вела] Олександра Горчинська // NV: [сайт]. – 2023. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/lyudi/feminizm-perfomansi-mistectvo-interv-yu-z-ukrajinskoyu-mistkineyu-alevtinoyu-kahidze-50372909.html>.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

70. Горлач, Поліна. Почав працювати «Архів мистецтва воєнного стану»: спостереження за роботою українських митців у час війни [Електронний ресурс]: [про мету проєкту від ГО «Музей сучасного мистецтва» та Ukrainian Museum of Contemporary Art (UMCA)] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/638008-pocav-pracuvati-arhiv-mistectva-voennogo-stanu-sposterezenna-za-robotou-ukrainskih-mitciv-u-cas-vijni/>.

71. Пивоваров, Сергій. Десять років тому в Києві на Бессарабці знесли пам'ятник Леніну. Ось як його встановлювали, валили та перетворювали на артоб'єкт [Електронний ресурс] / Сергій Пивоваров // Бабель : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.

<https://babel.ua/texts/22746-p-yat-rokiv-tomu-v-kiyevi-na-besarabci-znesli-pam-yatnik-leninu>.

Див. № 26.

Історія образотворчого мистецтва

72. Ходак, Ірина. Бароківі іконостаси Східного Поділля: основні конструктивні типи [Електронний ресурс] : [на матеріалі Вінницької обл.] / Ірина Ходак // Нар. творчість та етнологія: [інтернет-версія]. – 2023. – № 4. – С. 52–60. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/4>.

Фестивалі, конкурси образотворчого мистецтва, пленери, артпроєкти, багатожанрові виставки

73. Гудыма, Марія. Театрально-архитектурные фантазии [Електронний ресурс] / Марія Гудыма // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 дек. (№ 103–104). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2023.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/49676.php>.

Про виставку робіт художників С. Зайцева та Н. Федорової в залі Всесвітнього клубу одеситів.

74. Демич, Оксана. Виставка «Наші роки...» у Jam Factory: спроби розмови про війну [Електронний ресурс] / Оксана Демич // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

https://lb.ua/culture/2023/12/08/587936_vistavka_nashi_roki_jam_factory.html.

Виставка «Наші роки, наші слова, наші втрати, наші пошуки, наші ми» сучасного українського мистецтва у Центрі культури Jam Factory Art Center (м. Львів)¹.

75. Кабацій, Марія. «Найкращий книжковий дизайн 2023»: названо найкрасивіші українські видання [Електронний ресурс] : [про переможців конкурсу від Міжнародного фестивалю «Книжковий арсенал»] / Марія Кабацій // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.
<https://life.prawda.com.ua/culture/2023/12/5/258116/>.

76. Цаценко, Євгенія. 72 Погляди на Війну: Перша Виставка [«Наші роки, наші слова, наші втрати, наші пошуки, наші ми»] у [Центрі культури] Jam Factory Art Center [м. Львів] [Електронний ресурс] / Євгенія Цаценко // Artslooker : [платформа]. – 2023. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.
<https://artslooker.com/72-poglyadi-na-vijnu-persha-vistavka-u-jam-factory-art-center/>.

77. «Человеческое сердце» [Електронний ресурс] // Веч. Одеса : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 дек. (№ 103–104). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2023.
<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/49679.php>.

Виставка «Human heart» («Людське серце») робіт одеських художників у творчому просторі «Portal-404» (м. Одеса).

Див. № 80.

Робота художніх галерей, виставкових залів, центрів мистецтв, артпросторів

78. Асадчева, Тетяна. У Будинку митрополита [Національного заповідника «Софія Київська»] відкрили виставку [«Українська ікона XVI–XIX століть»] старовинних українських ікон [Електронний ресурс] : в експозиції представлені кращі взірці іконопису різних регіонів України – Київщини, Слобожанщини, Галичини та Закарпаття: [про виставку – спільний проєкт заповідника та столичної галереї «Ню Арт»] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92724/>.

79. Кузьменко, Юлія. Виставки Києва: куди сходити до кінця 2023 року [Електронний ресурс] / Юлія Кузьменко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.
<https://suspilne.media/culture/640888-vistavki-kieva-kudi-shoditi-do-kinca-2023-roku/>.

Огляд виставок у музеях та галереях столиці.

¹Прилипка, Валерія. Наші роки, наші слова, наші втрати, наш Крим [Електронний ресурс] / Валерія Прилипка // ArtsLooker : [платформа]. 2023. 19 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 20.12.2023.
<https://artslooker.com/our-years-our-words-our-losses-our-crimea/>.

Див. № 56, 67, 74, 76, 77, 89.

Міжнародне співробітництво

80. Пономарьова, Ольга. Художники Великобританії та України представили свої роботи в Одесі [Електронний ресурс] : у міжнародному культурному центрі UNION відбулося відкриття виставки «Україна – Великобританія: шляхи співтворчості» / Ольга Пономарьова // *Голос України* : [інтернет-версія]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/191754>.

Міжнародні фестивалі, конкурси, виставки, резиденції, пленери, симпозіуми

81. Большакова, Анастасія. В [Національному] Музеї [мистецтв ім. Богдана та Варвари] Ханенків [м. Київ] відкрили виставку [«Перед майбутнім»] українського проєкту Архітектурної бієнале 2023 [у м. Венеції (Італія)] [Електронний ресурс] / Анастасія Большакова // *Укр. правда. Життя* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/15/258317/>.

82. Плехотко, Валерія. [Міжнародна бієнале сучасного мистецтва] КИЇВСЬКА БІЄНАЛЕ – 2023: про очевидне та приховане [Електронний ресурс] / Валерія Плехотко // *Artslooker* : [платформа]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://artslooker.com/kyiv-biennale-2023-evident-and-hidden/>.

Про головну виставку «Київської бієнале – 2023» у м. Відні (Австрія).

Див. № 53–55.

Окремі види образотворчого мистецтва

Скульптура

83. Котубей, Олеся. Етичні межі для вшанування пам'яті: як експерти [у сферах мистецтвознавства, публічної історії та міського планування] реагують на пам'ятник [у м. Києві] загиблomu воїну Олександру Мацієвському [скульптор Олег Цьось] [Електронний ресурс] / Олеся Котубей // *Суспільне. Культура* : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/634080-etichni-mezi-dla-vsanuvanna-pamati-ak-eksperti-reaguut-na-pamatnik-zagiblomu-voinu-oleksandru-macievskomu/>.¹

¹Новосвітня, Катерина. «Занадто реалістичний»: тривають дискусії про скульптуру Мацієвському у Києві [на території Національного історико-архітектурного музею «Київська фортеця»] [Електронний ресурс] / Катерина Новосвітня // *Вечір. Київ* : [інтернет-версія]. 2023. 7 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 10.12.2023. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/92067/>; У Києві [у День Збройних сил України] відкрили реалістичний

Див. № 71.

Відкриття пам'ятників і пам'ятних дощок

84. В Ужгороді відкрили мініскульптуру на честь відомого музиканта [та композитора графа] Нандора Плотені [(1844–1933) роботи скульптора Романа Мурника] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3799608-v-uzgorodi-vidkrili-miniskulpturu-na-cest-vidomogo-muzikanta-nandora-ploteni.html>.

Виставки

85. Асадчева, Тетяна. З'їж мене: у Києві [Національному музеї «Київська картинна галерея»] відкрилась виставка [«З'їж мене» скульптур та графіки Світлани Карунської] майже зухвалих скульптур про війну [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/91855/>.

Персоналії

86. Лубій, Антон. «Кожен прожитий день у Бахмуті – золотий»: львівський скульптор Антон Лубій став мінометником [Електронний ресурс] / Антон Лубій ; [розмовляла] Маріанна Попович // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://suspilne.media/635314-kozen-prozitiv-den-v-bahmuti-zolotij-lvivskij-skulptor-anton-lubij-stav-minometnikom/>.

Скульптор, військовослужбовець ЗСУ про своє життя та творчість.

Живопис

Див. № 29, 67, 73.

Виставки

87. Асадчева, Тетяна. Резонанс простору: столична картинна галерея презентує новий артпроект [Електронний ресурс] : [персональна виставка «Резонанс простору: коли природа спілкується з душею» робіт художника Юрія Ваткіна у Національному музеї «Київська картинна галерея»] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92028/>.

88. Асадчева, Тетяна. Химерні істоти: столична галерея [«Білий світ»] презентує оригінальні твори двох сучасних митців [Електронний ресурс] : [про

пам'ятник Герою України Олександрю Мацієвському [Електронний ресурс] // Новинарня : [сайт]. 2023. 6 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 27.12.2023. <https://novynamia.com/2023/12/06/u-kyeivi-vidkryly-pamyatnyk-2/>.

виставку «Нічні кошмари» робіт художника Олександра Ляпіна та художниці Олександри Луньової] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92227/>.

89. Катаєва, Марія. У столичній галереї [«Kirisenko Art Gallery»] триває артпроект [«Вільний» художника Саші Боба] про сучасний образ козака [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92746/>.

90. Стрічки та воїни: Київська картинна галерея презентувала виставку Ганни Криволап [Електронний ресурс] / підгот. Ірина Знаць // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2023. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.
<https://zn.ua/ukr/CULTURE/strichki-ta-vojini-kijivska-kartinna-halereja-prezentovala-vistavku-hanni-krivolap.html>.

Персональна виставка «Пульс любові» робіт із циклів «Стрічки» та «Воїни» художниці Г. Криволап в Нац. музеї «Київська картинна галерея».
Див. № 50.

Персоналії

91. Соченко, Марина. Художниця Марина Соченко: «І під час повітряних тривог, і під час блекаутів брала до рук пензлика, молилася і писала при ліхтаріку...» [Електронний ресурс] / Марина Соченко ; [розмовляла] Мирослава Макаревич // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 21.12.2023.
<https://zn.ua/ukr/CULTURE/khudozhnitsja-marina-sochenko-i-pid-chas-povitrjanikh-trivoh-i-pid-chas-blekautiv-brala-do-ruk-penzlika-molilasja-i-pisala-pri-likhtariku.html>.

Художниця, викладачка НАОМА (м. Київ) про свою творчу та волонтерську діяльність, родину.
Див. № 52.

Графіка

Див. № 45, 73, 75.

Виставки

Див. № 85.

Декоративно-ужиткове мистецтво

Див. № 42.

Персоналії

92. Борисюк, Костянтин. Призабуті шедеври... в Рокинях. Фото [Електронний ресурс] / Костянтин Борисюк ; [інтерв'ю записала] Світлана

Зозуля // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/pryzabuti-shedevry-v-rokyniakh-foto/>.

Художник про спільну роботу у 1983 р. над монументальними керамічними панно разом із художником Володимиром Борисюком у селищі Рокині (Луцький р-н, Волинська обл.), зокрема для Музею історії сільського господарства Волині та БК.

Див. № 86.

Художня фотографія

Див. № 46.

Виставки

93. Зубач, Василь. В Ужгороді відкрилася фотовиставка «Відображення світла» [членів Спілки фотохудожників Закарпаття] (Фото) [Електронний ресурс] / Василь Зубач // Закарпаття онлайн Beta : [інтернет-вид.]. – 2023. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2023.

<https://zakarpatya.net.ua/News/231556-V-Uzhhorodi-vidkrylasia-fotovystavka-Vidobrazhennia-svitla-FOTO>.

Інші види образотворчого мистецтва

94. Кулеба, Євгенія. Повний муралізм: дивимось на кринжові мурали, говоримо про повагу до публічного простору, шукаємо художню цінність [Електронний ресурс] / Євгенія Кулеба, Володимир Манжос, Катя Тейлор ; [розмовляла] Олеся Котубей // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/616841-povnij-muralizm-divimos-na-krinzovi-murali-govorimo-pro-povagu-do-publicnogo-prostoru-sukaemo-hudoznu-cinnist/>.

Депутатка Київради, засновниця ГО «Місто-сад», художник, учасник стріт-артгрупи Interesni Kazki та кураторка, культурна менеджерка про створення муралів у публічному просторі, комеморативні практики за допомогою муралів, про те, якою має бути процедура погодження створення муралів у місті, закордонний досвід.

Див. № 14, 71, 83.

Виставки

95. Луценко, Євгенія. Як змінюються любов та лють під час війни: огляд виставки Олі Федорової «Любов | Лють» [у галереї «Артсвіт» (м. Дніпро)] [Електронний ресурс] / Євгенія Луценко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/629420-ak-zminuutsa-lubov-ta-lut-pid-cas-vijni-oglad-vistavki-oli-fedorovoi-lubov-lut/>.

Див. № 88.

МУЗИКА

96. Kocherzhuk, Denys. Ukrainian Territory-A Artistic Agency: a Synthesis of Ukrainian Folklore and Popular Music Art in Sound Recording = Українська мистецька агенція «Територія-А»: синтез українського фольклору та популярного музичного мистецтва в звукозаписі [Електронний ресурс] / Denys Kocherzhuk // Нар. творчість та етнологія: [інтернет-версія]. – 2023. – № 4. – С. 69–77. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Текст англ. мов. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/4>.

Про діяльність мистецької агенції «Територія-А» (засновник проекту – продюсер О. Бригинець, ведуча програм з.а. України А. Рудницька) та її роль у впровадженні української культури та етнічної музики в радіотелевізійні простори та популяризації української попмузики серед молоді.

Див. № 39, 62, 175.

Персоналії композиторів

97. Кабацій, Марія. Музикант-військовий із позивним «Піаніст» створив альбом прямо на передовій [Електронний ресурс] / Марія Кабацій // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/4/258088/>.

Про творчість композитора, піаніста, нині військовослужбовця ЗСУ М. Олійника, зокрема альбом фортепіанних мініатюр «Мить», створений митцем на передовій¹.

98. Корновіч, Єжи. Історії поляків, українців та хасидів. Нову оперу Єжи Корновіча покажуть у Києві та Львові [Електронний ресурс] / Єжи Корновіч ; [записала] Dzvenyslava Safian // ТС : [сайт]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://theclaquers.com/posts/12324>.

Польський композитор, автор опери «Родинний альбом» про свій досвід написання музики для дітей, головний меседж опери.

Див. № 107.

Творчі звіти, фестивалі, конкурси, свята музичного мистецтва

99. Амру, Олександра. Додаткове місце у фіналі Нацвідбору на [Міжнародний пісенний конкурс] «Євробачення – 2024» отримала АНКА [Електронний ресурс] : [повний список фіналістів] / Олександра Амру // Бабель :

¹Олійник, Михайло. «Своєю музикою передаю те, що відчувають солдати на фронті» [Електронний ресурс] : львівський композитор Михайло Олійник з позивним «Піаніст» випустив альбом фортепіанних творів, написаних на передовій / Михайло Олійник ; [інтерв'ю записала] Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. 2023. 5 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 05.12.2023.

<https://wz.lviv.ua/life/502560-svoeiu-muzykoiu-peredaiu-te-shcho-vidchuvaiut-soldaty-na-fronti>

[сайт]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.

<https://babel.ua/news/102042-dodatkove-misce-u-finali-nacvidboru-na-jevrobachennya-2024-otrimala-anka>¹.

100. У Коломиї [Івано-Франківська обл.] відбувся [музичний] фестиваль імені Анатолія Кос-Анатольського [Електронний ресурс] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://galychyna.if.ua/2023/12/04/u-kolomiyi-vidbuvsya-festival-imeni-anatoliya-kos-anatolskogo/>.

101. Янко, Марта. У Львові визначили переможців Конкурсу молодих вокалістів імені [Василя] Сліпака [Електронний ресурс] / Марта Янко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 21 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2023.

<https://suspilne.media/644386-u-lvovi-viznacili-peremozciv-konkursu-molodih-vokalistiv-imeni-slipaka/>.²

Див. № 21.

Міжнародне співробітництво

102. Асадчева, Тетяна. У [Національному заповіднику] Києво-Печерській лаврі прозвучали сакральні музичні твори італійського бароко [у виконанні ансамблю Kyiv Baroque Consort під орудою італійської диригентки Нансі Мілезіс Романо] [Електронний ресурс]: це спільний мистецький захід в межах співпраці України та Республіки Мальта : [враження від концерту] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/91861/>.

103. Лісняк, Інна. «Золоті куполи Києва»: українська прем'єра на естонській сцені [Електронний ресурс] / Інна Лісняк // Нар. творчість та етнологія: [інтернет-версія]. – 2023. – № 4. – С. 107–109. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/4>.

Про концерт «Золоті куполи Києва» старовинної української музики у виконанні українських та естонських співаків і музикантів, що відбувся у межах циклу осінніх концертів «Musica Sacra» у м. Пярну (Естонія).

104. У Дубаї [ОАЕ] пройшов концерт української піаністки Анни Федорової та її чоловіка [віолончеліста й контрабасиста з українським корінням

¹«Суспільне» назвало 11 фіналіста Нацвідбору на [Міжнародний пісенний конкурс] «Євробачення» [2024] [Електронний ресурс] : [про підсумки голосування, яке проходило у мобільному застосунку «Дія»] / підгот. Фаїна Вауліна // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. 2023. 21 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані, відеозапис. Дата звернення: 21.12.2023. <https://zn.ua/ukr/CULTURE/suspile-nazvalo-11-finalista-natsvidboru-na-jevrobachennja.html>.

²Конкурс молодих вокалістів імені Василя Сліпака [Електронний ресурс] : [про переможців конкурсу] / за інформацією пресрелізу // Музика : [інтернет-журн.]. 2023. 22 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.12.2023. <https://mus.art.co.ua/konkurs-molodykh-vokalistiv-imeni-vasylia-slipaka/>.

Ніколаса Сантанджело Шварца] [Електронний ресурс] : [про концерт та його програму] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3797091-u-dubai-opera-projsov-koncert-ukrainskoi-pianistki-anni-fedorovoi-ta-ii-colovika.html>.

Див. № 23, 98, 129.

Міжнародні фестивалі, конкурси, конгреси, з'їзди, конференції

105. К.С. У Львові відбудеться [Міжнародний] фестиваль [сучасної імпровізаційної музики] Jazz Bez [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю] / К.С. // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

https://zaxid.net/u_lvovi_vidbudetsya_festival_jazz_bez_n1575560.

106. Нива, Юрко. «Дивлюсь я на небо» Трускавця: Азербайджанський культурний центр вшосте організував змагання найкращих вокалістів [Електронний ресурс] / Юрко Нива // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3886/2006/180305/>.

Підсумки проведення Міжнародного конкурсу вокалістів азербайджансько-української дружби (раніше – конкурс пам'яті М. Магомаєва) у м. Трускавці (Львівська обл.).

Див. № 99.

Майстер-класи, творчі зустрічі, лекції зарубіжних митців в Україні та українських за кордоном

107. Гаан, Етьєн. Як композитору і диригенту взаємодіяти у роботі над новим твором: Етьєн Гаан і Олександр Чорний [Електронний ресурс] / Етьєн Гаан, Олександр Чорний; [модераторка] Катерина Ніколенко ; [переклад і розшифровка] Марина Гордієнко // ТС : [сайт]. – 2023. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 21.12.2023.

<https://theclaquers.com/posts/12455>.

Французький диригент, композитор (ментор заходу) та український композитор – учасники дискусії у межах диригентського воркшопу нової музики «Точки перетину» у Нац. філармонії України (м. Київ) – про співпрацю композитора і диригента під час роботи над новим твором. Модераторка розмови – студентка-диригентка К. Ніколенко.

108. Точки перетину: концерт нової симфонічної музики [Електронний ресурс] / за інформацією пресрелізу // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/tochky-peretynu-kontsert-novoi-symfonichnoi-muzyky/>.

Про програму фінального концерту диригентського воркшопу нової музики «Точки перетину» з диригентом і композитором Е. Гааном (Франція) у Нац. філармонії України (м. Київ). Воркшоп організовано Студентським науково-творчим товариством Octopus (НМАУ), Нац. президентським оркестром і Нац.

філармонією України (м. Київ) у партнерстві з Vere Music Fund і Центром музики молодих.

Окремі види музики і музичного виконавства

Фольклор у професійній музиці

109. Пиріг, Мар'ян. «Сьогодні я буду спати у своїй церкві»: Мар'ян Пиріг про будинок «Слово», новий альбом та тур деокупованою Слобожанщиною [Електронний ресурс] / Мар'ян Пиріг ; [розмовляла] Юлія Ткачук // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/629714-sogodni-a-budu-spati-u-svoij-cerkvi-maran-pirig-pro-budinok-slovo-novij-albom-ta-tur-deokupovanou-slobozansinou/>.

Засновник фолькгурту «Пиріг і Батіг» про новий альбом «Зелений» на вірші поета Б.-І. Антонича, тур деокупованою Слобожанщиною, переосмислення будинку «Слово» та поетів «розстріляного Відродження», майбутній сольний концерт з програмою різдвяної коляди.

Див. № 96.

Вокальна музика

110. Асадчева, Тетяна. Дивовижна прем'єра на Святвечір: у [Національній] філармонії [України (м. Київ)] відтворили концертну програму капели [Олександра] Кошиця [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92837/>.

Про програму концерту-реконструкції «Гай, Рожество!» у виконанні Акад. хорової капели Українського радіо під орудою диригенти Ю. Ткач. До 100-річчя південноамериканської прем'єри «Щедрика» М. Леонтовича¹.

111. Крот, Христина. Чарівний різдвяний концерт: у Луцькому драмтеатрі [Волинському академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. Тараса Шевченка] виступила [вокальна формація] «Пікардійська терція». Фото [Електронний ресурс] : [враження від концерту]/ Христина Крот // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/charivnyy-rizdviany-kontsert-u-lutskomu-dramteatri-vystupyla-pikkardiyska-tertsiia-foto/>.

112. «Українські візерунки» оркестру Академічного народного хору [Електронний ресурс] / пресцентр Чернігів. обл. філармон. центру фестивалів і

¹«Гай, Рожество!» [Електронний ресурс] / за інформацією пресрелізу // Музика : [інтернет-журн.]. 2023. 23 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.12.2023. <https://mus.art.co.ua/hay-rozhestvo/>; Кривда, Марина. Паралелі сьогодення і минулого провели на сцені [Електронний ресурс] : саме на Святвечір київська публіка стала свідком унікальної прем'єри, що колись познайомила американців із нашим «Щедриком» / Марина Кривда // Голос України : [інтернет-версія]. 2023. 25 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 25.12.2023. <http://www.golos.com.ua/article/375887>.

концертних програм // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/ukrainski-vizerunki-orkestru-akademichnoho-narodnoho-khoru/>.

Про програму концерту «Українські візерунки» оркестру Акад. народного хору Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів і концертних програм на сцені центру.

Див. № 21, 22, 39, 100, 101, 106.

Персоналії

Див. № 47.

Інструментальна музика

113. Асадчева, Тетяна. Карнавал тварин: у столиці прозвучав неперевершений шедевр Каміля Сен-Санса [у виконанні камерного оркестру «Ренесанс» Маріупольської філармонії під керівництвом Василя Крячка та київського фортепіанного дуету Kyiv Piano Duo] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92218/>.

114. Асадчева, Тетяна. Музика, якій 500 років: у столиці вперше виконали твори кримського хана [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92709/>.

Про концерт «Гази II Герай хан: музична спадщина України» у виконанні симфонічного оркестру «Київ-Класик» під орудою н.а. України Г. Макаренка в Нац. центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» (м. Київ), його програму, інших учасників та гостей.

115. Богатирьов, Володимир. «Музика заліза та бетону» звучатиме у Львівському органному залі [Електронний ресурс] / Володимир Богатирьов ; спілкувалася Діана Коломоєць // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/muzyka-zaliza-ta-betonu-zvuchaty-me-u-lvivskomu-orhannomu-zali/>.

Композитор, викладач Харківського нац. університету мистецтв ім. І. Котляревського, куратор проєкту «Музика заліза та бетону» у Львівському акад. будинку органної та камерної музики про майбутній концерт, творчість у часи війни та харківську композиторську школу.

116. Гітара й камерний оркестр: музика від бароко до сьогодення [Електронний ресурс] / за інформацією пресрелізу // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/hitara-y-kamernyy-orkestr-muzyka-vid-baroko-do-sohodennia/>.

Вечір гітарної музики у виконанні Нац. камерного ансамблю «Київські солісти» та гітариста А. Остапенка у Нац. філармонії України (м. Київ).

117. Духовий оркестр: «Наша родина – Україна» [Електронний ресурс] / пресцентр Чернігів. обл. філармон. центру фестивалів і концертних програм // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/dukhovyy-orkestr-nasha-rodyna-ukraina/>.

Нова концертна програма «Наша родина – Україна» Духового оркестру Чернігівського обл. філармонійного центру фестивалів і концертних програм на сцені центру.

118. Півненко, Богдана. Не втрачаючи зв'язок поколінь: як «Київська камерата» популяризує музику українських композиторів [Електронний ресурс] / Богдана Півненко ; [розмовляла] Наталка Писанка // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/19/258394/>.

Нова очільниця Нац. ансамблю солістів «Київська камерата», скрипалька народна артистка України про засновника і багаторічного керівника ансамблю, диригента н.а. України В. Матюхіна (1949–2023), сприйняття української музики за кордоном, творчість колективу.

119. Популярна та невідома музика України й світу [Електронний ресурс] / за матеріалами пресрелізу Чернігів. обл. філармон. центру фестивалів та концертних програм // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 16 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/populiarna-ta-nevidoma-muzyka-ukrainy-y-svitu/>.

Про програму концерту «Популярна та невідома музика України й світу» Акад. симфонічного оркестру «Філармонія» у Чернігівському обл. філармонійному центрі фестивалів і концертних програм.

120. Скотнікова, Ольга. На Великій лаврській дзвіниці [Національного заповідника «Києво-Печерська лавра»] зіграли концерт [«Concerto Grosso з позитивом» Євгена Петриченка] на інструментах доби бароко [у виконанні Liatoshynskiy Capella: Early Music Ensemble] [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/91807/>.

121. Творець – іменник жіночого роду [Електронний ресурс] / за матеріалами пресрелізу // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/tvoretz-imennyk-zhinochoho-rodu/>.

До прем'єри фортепіанного концерту К. Вік-Шуман у виконанні солістки М. Пухляк та Київського камерного оркестру у Нац. філармонії України (м. Київ).

Див. № 16, 23, 49, 59, 63, 100, 102, 104, 108, 112, 163.

Див. № 107, 118.

Естрадна музика

122. В Ірпені [Дитячій школі мистецтв ім. Михайла Вериківського (Київська обл.)] відбувся творчий вечір [співачки, композиторки] народної артистки України, волонтерки Лесі Горової (Фото) [Електронний ресурс] // Моя Київщина : [портал]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://mykyivregion.com.ua/news/v-irpeni-vidbuvsya-tvorcii-vecir-narodnoyi-artistki-ukrayini-volonterki-lesi-gorovoyi-foto>.

Див. № 24, 106.

Джазова музика

Див. № 105.

Рок- та попмузика

123. Копотій-Шматкова, Олена. Пісня [співака] Макса Барських [«Soldier»] стала саундтреком до [документального] фільму [режисера] Алана Бадоева [«Довга доба»] [Електронний ресурс] / Олена Копотій-Шматкова // Фокус : [інтернет-версія]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 15.12.2023.

<https://focus.ua/uk/lifestyle/613492-pisnya-maksa-barskih-stala-saundtrekom-do-filmu-alana-badoyeva>.

124. Луценко, Євгенія. Нова українська музика тижня: Tember Blanche, KRUTЬ, ОТОУ, Мія Рамарі [Електронний ресурс] / Євгенія Луценко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/629824-nova-ukrainska-muzika-tizna-tember-blanche-krut-otoy-mia-ramari/>.

Про нові релізи вітчизняних виконавців.

125. Міліневський, Микола. Міша Крупін переклав свої головні хіти українською та включив до альбому [Електронний ресурс] : [презентація гуртом «Корупція» мініальбому «Перша Леді»] / Микола Міліневський // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://vesti.ua/uk/strana-uk/misha-krupin-pereklav-svoyi-golovni-hiti-ukrayinskoyu-ta-vklyuchiv-do-albom>.

126. Найкращі українські пісні 2023 [Електронний ресурс] // СЛУХ : [онлайн-журн.]. – 2023. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2023.

<https://slukh.media/texts/best-ua-songs-2023/>.

127. Новоселецька, Лідія. Тисячі глядачів: як пройшов перший концерт Макса Барських українською мовою в Києві (фоторепортаж) [Електронний ресурс] / Лідія Новоселецька // Фокус : [інтернет-версія]. – 2023. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://focus.ua/uk/lifestyle/610330-tysyachi-zriteley-kak-proshel-pervyy-koncert-maksa-barskih-na-ukrainskom-yazyke-v-kieve-fotoreportazh>.¹

Про концерт «Зорепад» співака Макса Барських у Палаці спорту (м. Київ) у межах всеукраїнського туру.

128. Стахів, Андрій. Нова українська музика: Alice Change, O.Torvald, Лагідний Майкл та інші [Електронний ресурс] / Андрій Стахів // СЛУХ : [онлайн-журн.]. – 2023. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://slukh.media/new-music/new-ukrainian-music-77/>.

Про нові релізи українських виконавців².

Див. № 5, 19, 30, 38, 96, 99, 232–235.

Духовна музика

Див. № 102, 103.

Театральна музика

129. Григоренко, Валентина. У Києві відбудеться українська прем'єра сучасної польської опери «Родинний альбом» [Електронний ресурс] / Валентина Григоренко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3884/2006/179994/>.

Про творчий проєкт Нац. філармонії України (м. Київ), Львівської нац. філармонії ім. М. Скорика та Інституту А. Міцкевича (Польща) – постановку опери «Родинний альбом» польського композитора Є. Корновіча. Режисерка-постановниця – М. Рижова.

130. У Львівському органному виконають найдавнішу оперу, що збереглася до наших днів [Електронний ресурс] / за інформацією пресрелізу // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/u-lvivskomu-orhannomu-vykonaiut-naydavnishu-operu-shcho-zberehlasia-do-nashykh-dniv/>.

Концертне виконання опери «Еврідіка» Я. Пері за участі Акад. симфонічного оркестру Луганської обл. філармонії та Львівського муніципального хору «Гомін» у Львівському акад. будинку органної та камерної музики.

¹Грандіозне шоу від популярного Макса Барських [Електронний ресурс] : Макс Барських виконав свої хіти перед десятками тисячами українців у Палаці спорту та подякував усім, хто щодня своєю працею наближає перемогу : [про концерт «Зорепад» співака у м. Києві у межах всеукраїнського туру] // Волинь-нова : [інтернет-версія]. 2023. 8 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 08.12.2023.

<https://www.volyn.com.ua/news/258905-hrandiozne-shou-vid-populiarnoho-maksa-barskykh>.

² Стахів, Андрій. Нова українська музика: Юля Юріна, Secret Avenue, Схожа та інші [Електронний ресурс] / Андрій Стахів // СЛУХ : [онлайн-журн.]. 2023. 10 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 11.12.2023. <https://slukh.media/new-music/new-ukrainian-music-78/>; Стахів, Андрій. Нова українська музика: Агадна, МС Брехунець, Blooms Corda та інші [Електронний ресурс] / Андрій Стахів // СЛУХ : [онлайн-журн.]. 2023. 24 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення : 25.12.2023. <https://slukh.media/new-music/new-ukrainian-music-80/>; Стахів, Андрій. Нова українська музика: VioGia, Walakos, «Хейтспіч» та інші [Електронний ресурс] / Андрій Стахів // СЛУХ : [онлайн-журн.]. 2023. 17 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 18.12.2023. <https://slukh.media/new-music/new-ukrainian-music-79/>.

Див. № 98.

Організація концертно-гастрольної діяльності

131. [Співачка заслужена артистка АРК] Злата Огневич скасувала концерт у Львові: причина : вона звинуватила організаторів [– концертну компанію Starlabel] у шахрайстві / Марія Доротич // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://wz.lviv.ua/news/503676-zlata-ognevich-skasuvala-kontsert-u-lvovi>.

ТЕАТР. ТЕАТРОЗНАВСТВО

132. Базів, Любов. Театральні прем'єри грудня – 2023: бум дитячо-сімейного репертуару, а ще – Скворода і Кобилянська / Любов Базів // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3798502-teatralni-premeri-grudna2023-bum-ditacosimejnogo-repertuaru-a-se-skovoroda-i-kobilanska.html>.

Найгучніші театральні події листопада та прем'єри грудня 2023 р.

133. Бітаєв, Валерій. Ідея героїчного театру в добу змагань за націю і державу / Валерій Бітаєв, Владислав Корнієнко, Юрій Мосенкіс // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 6–8.

Про концепцію українського героїчного театру театрознавиці, художниці-декораторки Н. Геркен-Русової (1897–1989) та мистецтво героїчного змісту в її основі.

134. Стельмашевська, Ольга. Театральний ажіотаж 2023: українці відкривають для себе українську драматургію [Електронний ресурс] : [театральна критикиня та театральний блогер про феномен театрального ажіотажу в країні та підсумки року] / Ольга Стельмашевська, Сергій Винниченко; [розмовляла] Анастасія Більшакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/13/258271/>.

135. Веселовська, Ганна. Український театр у 2023 році: сподівання, реальність, жанри й фестивалі [Електронний ресурс] / Ганна Веселовська // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://tyzhden.ua/ukrainskyj-teatr-u-2023-rotsi-spodivannia-realnist-zhanry-j-festyvali/>.

136. Кудряшова, Вікторія. Альтернатива «Лускунчику», «Тореадори з Васюківки» й Крушельницька. Театральні прем'єри грудня [у м. Києві] [Електронний ресурс] / Вікторія Кудряшова // The Village Україна : [інтернет-газ.]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-guide/345577-alternativa-luskunchiku-toreadori-z-vasyukivki-y-krushelnitska-teatralni-premeri-grudnya>.

Історія театрального мистецтва

137. Новотарський, Макс. Історія українського театру: від великої театральної реформи до наших днів [Електронний ресурс] / Макс Новотарський // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

https://lb.ua/culture/2023/12/17/589138_istoriya_ukrainskogo_teatru_vid.html.

138. Новотарський, Макс. Історія українського театру: від ренесансу до романтизму [Електронний ресурс] / Макс Новотарський // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 3 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

https://lb.ua/culture/2023/12/03/586974_istoriya_ukrainskogo_teatru_vid.html.

Див. № 133

Драматургія

Персоналії

Див. № 146.

Сценографія

Див. № 73.

Фестивалі, конкурси, творчі звіти, свята мистецтв

V Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «ГРА» (GRA)

139. Андреева, Вікторія. Театральний фестиваль-премія «ГРА» 2023 оголосив переможців [Електронний ресурс] / Вікторія Андреева // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/10/258218/>.

140. Катаєва, Марія. До фіналу фестивалю-премії ГРА ввійшли 5 київських вистав: перелік [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/91701/>.

141. Котенок, Вікторія. Театральний фестиваль-премія GRA повернувся після початку великої війни: як відбувся та хто переміг [Електронний ресурс] : [підсумки фестивалю] / Вікторія Котенок, Валентина Самченко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 13 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3885/164/180141/>.

142. Оголошено лауреатів V Всеукраїнського фестивалю-премії GRA [Електронний ресурс] : [про церемонію нагородження в Будинку актора НСТДУ (м. Київ) та лауреатів фестивалю-премії] // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 10

груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.
<https://day.kyiv.ua/article/kultura/oholsheno-laureativ-v-vseukrayinskoho-festyvalyu-premiyi-gra>.

Міжнародне співробітництво

Див. № 148, 153, 163.

Міжнародні фестивалі, конкурси

143. Франківський драмтеатр [Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка у межах фестивалю Boska Komedia (м. Краків)] покаже у Польщі антиросійську виставу «Дзяди» [за поемою Адама Міцкевича у режисурі Майї Клечевської (Польща)] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3800225-frankivskij-dramteatr-pokaze-u-polsi-antirosijsku-vistavu-dzadi.html>.

144. Яковенко, Ірина. Українська опера [«Gala-24»] від авторів «Chornobyldorf» [композиторів Іллі Разумейка й Романа Григоріва] відкриє [Міжнародний] фестиваль [опери, музики та театру O.Festival] у Нідерландах [Електронний ресурс] / Ірина Яковенко // The Village Україна : [інтернет-газ.]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.
<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/345693-ukrayinska-opera-vidkrie-festival-v-niderlandah>.

Див. № 99, 135.

Окремі види театру

Драматичний театр

145. Григоренко, Валентина. У Києві представили документальну музичну виставу «Місто Марії: щоденники облоги» [Електронний ресурс] / Валентина Григоренко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 27 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.
<https://umoloda.kyiv.ua/number/3887/164/180435/>.

Прем'єрні покази документальної музичної вистави «Місто Марії: щоденники облоги» за щоденниками сестер Гречкіних з м. Маріуполя та уривків інтерв'ю з ними у Нац. центрі Олександра Довженка (м. Київ). Драматург – А. Бондаренко, режисерка – Є. Відіщева¹.

146. Котенок, Вікторія. Театральний запит на Мрожека / Вікторія Котенок // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 11–12.

¹Згусток болі, почуттів і ...віри! [Електронний ресурс] : [документальна вистава «Місто Марії: щоденники облоги» у Нац. центрі Олександра Довженка (м. Київ). Режисерка Є. Відіщева] // Театр.-концерт. Київ : [онлайн-журн]. 2023. 15 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.12.2023.
<https://www.tkk.media/zhustok-boli-pochuttiv-i-viry/>.

Про виставу «Stip-tease 2» С. Мрожека в Київському акад. театрі «Колесо» (режисерка-постановниця І. Кліщевська) та про те, чим приваблює творчість польського драматурга та письменника С. Мрожека українських театральних режисерів.

147. Мазаний, Сергій. Директор ДРАМІКОМ у Дніпрі: Війна дарує нам глядача, якому театр цікавий [Електронний ресурс] / Сергій Мазаний ; [розмовляла] Оксана Гончарук // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://vesti.ua/uk/pridneprove-uk/direktor-dramikom-u-dnipri-vijna-daruye-nam-glyadacha-yakomu-teatr-tsikavij>.

Директор – художній керівник Дніпровського акад. театру драми і комедії про те, чому саме війна змінила ставлення глядача до театру, благодійну програму «Дніпро. Доступне мистецтво», ремонтні роботи в театрі, репертуар та українізація, майбутні прем'єри, зокрема постановку вистави «Скрудж та Різдяне диво» за повістю-казкою Ч. Дікенса, закордонні гастролі.

148. Мазур, Юрій. «З цією виставою щось не так», а може так? [Електронний ресурс] / Юрій Мазур // Сенсор: медіа про культуру : [сайт]. – 2023. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://sensormedia.com.ua/theatre/z-tsiieiu-vystavoju-shchos-ne-tak-a-mozhe-tak/>.

Прем'єра вистави «З цією виставою щось не так» Г. Льюїса, Д. Сейєра, Г. Шилдса (театральна франшиза) у Київському акад. театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра. Режисерка-постановниця – Е. Мілбурн (Велика Британія).

149. Мусхаріна, Валерія. Звабливий, складний і сенсовний: відгук на мюзикл «Кабаре» [Електронний ресурс] / Валерія Мусхаріна // Сенсор: медіа про культуру : [сайт]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.12.2023.

<https://sensormedia.com.ua/theatre/zvablyvyy-skladnyy-i-sensovnyy-vidhuk-na-miuzykl-kabare/>.

Прем'єра мюзиклу «Кабаре» Д. Кандера у Київському нац. акад. Молодому театрі. Режисерка-постановниця – О. Коляденко.

150. Рацибарська, Юлія. «Мотивація працювати – це відновлювати втрачене». Як відроджується вдруге театр-переселенець із Луганщини [Електронний ресурс] / Юлія Рацибарська // Радіо Свобода : [сайт]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.12.2023.

<https://www.radiosvoboda.org/a/yak-vidrozhuyetsya-vdruhe-teatr-pereselenets-iz-luhanshchyny/32727670.html>.

Розповідь актора Д. Пономаренка та в.о. директора і художнього керівника Луганського обл. акад. укр. муз.-драм. театру О. Гришкова про другу евакуацію та відродження закладу в м. Сумах, творчі плани.

151. Саєнко, Вікторія. Режисер Іван Уривський осучаснив п'єсу Івана Карпенка-Карого «Хазяїн» у Театрі на Подолі [Електронний ресурс] / Вікторія Саєнко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/179989/>.

Про прем'єру вистави «Хазяїн» за мотивами однойменної п'єси І. Карпенка-Карого у Київському акад. драм. театрі на Подолі. Режисер-постановник – з.а. України І. Уривський¹.

Див. № 27, 31, 35, 60, 135, 143.

Рецензії

152. Гудыма, Марія. Новеченто сошел бы в Одессе [Електронний ресурс] / Марія Гудыма // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2023. – 21 дек. (№ 101–102). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2023.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/49661.php>.

Вистава «1900-й. Легенда про піаніста» за твором А. Барікко в Одеському акад. укр. муз.-драм. театрі ім. В. Василька. Режисер-постановник – О. Самусенко.

153. Котенок, Вікторія. «З цією виставою щось не так»: театротерапія на лівому березі Дніпра [Електронний ресурс] / Вікторія Котенок // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 22 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2023.

https://lb.ua/culture/2023/12/22/590090_z_tsiieyu_vistavoyu_shchos_tak.html.

Вистава «З цією виставою щось не так» Г. Льюїса, Д. Сейєра та Г. Шилдса (театральна франшиза) у Київському акад. театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра. Режисерка-постановниця – Е. Мілбурн (Велика Британія).

154. Мазур, Юрій. «Хазяїн» на Подолі – і чого ми там не бачили? [Електронний ресурс] / Юрій Мазур // Сенсор: медіа про культуру : [сайт]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.

<https://sensormedia.com.ua/theatre/khazaiin-na-podoli-i-choho-my-tam-ne-bachyly/>.

Вистава «Хазяїн» за мотивами однойменної п'єси І. Карпенка-Карого у Київському акад. драм. театрі на Подолі. Режисер-постановник – з.а. України І. Уривський.

155. Міліневський, Микола. «Кабаре» у Молодому театрі. Чим вистава відрізняється від культового фільму [Електронний ресурс] / Микола Міліневський // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 2 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://vesti.ua/uk/strana-uk/kabare-u-molodomu-teatri-chim-vistava-vidriznyayetsya-vid-kultovogo-filmu>.

Мюзикл «Кабаре» Д. Кандера у Київському нац. акад. Молодому театрі. Режисерка-постановниця – О. Коляденко.

Персоналії

156. Відіщева, Євгенія. Документальна вистава «Місто Марії: щоденники облоги» – інтерв'ю з режисеркою [Електронний ресурс] / Євгенія Відіщева ;

¹Самченко, Валентина. Як «Хазяїн» Карпенка-Карого «переїхав» у XXI століття [Електронний ресурс] : [прем'єра вистави «Хазяїн» за мотивами однойменної п'єси І. Карпенка-Карого у Київському акад. драм. театрі на Подолі] / Валентина Самченко // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2023. 8 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 11.12.2023. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3797294-ak-hazain-karpenkakarogo-pereihav-u-hhi-stolitta.html>

[розмовляла] Юлія Кузьменко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/635864-dokumentalna-vistava-misto-marii-sodenniki-oblogi-intervu-z-reziserkou/>.

Режисерка про роботу над виставою «Місто Марії: щоденники облоги» за щоденниками сестер Гречкіних з м. Маріуполя та уривків інтерв'ю з ними, прем'єра якої відбудеться у Нац. центрі Олександра Довженка (м. Київ), жанр документальної вистави і як він функціонує в Україні.

157. Жураківська, Олеся. Олеся Жураківська: «Я знаю, що це таке – любити» / Олеся Жураківська ; розмовляла Вікторія Котенок // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 33–36.

Акторка театру і кіно, телеведуча заслужена артистка України про свою творчість.

158. Лісовець, Олексій. «Режисура – спосіб говорити зі світом» [Електронний ресурс] / Олексій Лісовець; спілкувався Едуард Овчаренко // Театр.-концерт. Київ : [онлайн-журн]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://www.tkk.media/rezhysura-sposib-hovoryty-zi-svitom/>.

Режисер-постановник театру і кіно заслужений діяч мистецтв України про роботу над виставою «Agnoris» Е.-Е. Шмітта у Нац. акад. драм. театрі ім. Лесі Українки (м. Київ), що вплинуло на вибір професії режисера, викладацьку діяльність.

159. Пасічна, Олеся. Коли долоні зводяться в небо... / Олеся Пасічна // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 3–5.

Творчий портрет театрального режисера, військовослужбовця ЗСУ А. Артіменьєва.

160. Савицька-Шеліга, Анастасія. Дмитро Мельничук: «У нас немає права на програш» / Анастасія Савицька-Шеліга // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 5–6.

Творчий портрет актора театру, військовослужбовця ЗСУ Д. Мельничука.

161. Саква, Олександр. Явище Богдановича / Олександр Саква // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 28–32.

Творчий портрет актора театру і кіно н.а. України О. Богдановича.

162. Хостікоєв, Анатолій. Актор [режисер народний артист України] Анатолій Хостікоєв – про театр під час війни, контакт із глядачем та чому Україні не можна програвати. Інтерв'ю Еспресо [Електронний ресурс] / Анатолій Хостікоєв ; [інтерв'ю вела] Ярослава Наумова // Еспресо : [сайт]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://espresso.tv/aktor-anatoliy-khostikoev-pro-teatr-pid-chas-viyni-kontakt-iz-glyadachem-ta-chomu-ukraini-ne-mozhna-progravati-intervyu>.

Див. № 174.

Музичний театр Оперний театр

163. Незламній Україні присвячується [Електронний ресурс] / за матеріалами пострелізу // Музика : [інтернет-журн.]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://mus.art.co.ua/nezlamniy-ukraini-prysviachuietsia/>.

Концерт «Незламній Україні присвячується» за участі канадійської диригентки українського походження К.-Л. Вілсон та солістів, хору і оркестру Львівського нац. акад. театру опери та балету ім. С. Крушельницької на сцені театру¹.

Див. № 66, 98, 129, 130, 144.

Рецензії

Див. № 172, 173.

Персоналії

164. Монастирська, Людмила. Людмила Монастирська, оперна співачка: «А „Манон Леско”! Я плачу – і диригентка, дивлячись на мене, плаче, і тенор плаче, всі плачуть, всі співають, прощаються, вмирають...» [Електронний ресурс] / Людмила Монастирська, Василь Коваль ; [розмовляла] Любов Базів // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3795803-ludmila-monastirska-operna-spivacka.html>.

Оперна співачка, солістка Нац. опери України (м. Київ) народна артистка України та диригент Дніпровського акад. театру опери та балету про свою творчість та виступи в Україні й за кордоном, російських виконавців на оперних сценах Західної Європи та США, роботу оперного театру під час Великої війни, культурний обмін між країнами та всередині України, необхідність на державному рівні робити обмін молодими виконавцями, щоб на оперних сценах світу з'являлось більше українських оперних виконавців, виклики, які постають перед високим мистецтвом.

Балетний театр

165. [Академічний театр] «Київ Модерн-балет» презентує [21 грудня] балет-подорож «За хвилину до Різдва» [на музику Каміля Сен-Санса та мотив «Carol of the Bells» у столичному культурному кластері «Краків», хореограф-постановник Сергій Кон] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-

¹Незламній Україні присвячується. Подію у Львівській національній опері відвідали почесні гості – амбасадори української культури у світі [Електронний ресурс] : 16 грудня у Львівській національній опері відбулася виняткова мистецька подія – концерт «Незламній Україні присвячується» [диригентка – канадійка українського походження Кері-Лінн Вілсон], що стала знаковою, об'єднавши не лише прихильників театру, а й також надійних міжнародних партнерів у сфері підтримки української культури під час війни, які продовжують здійснювати спільні дієві кроки для захисту культурних цінностей // Високий Замок : [інтернет-версія]. 2023. 20 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 20.12.2023. <https://wz.lviv.ua/life/503475-16-hrudnia-u-lvivskii-natsionalnii-operi-vidbulasia-vyniatkova-mystetska-podiia-kontsert-nezlamnii-ukraini-prysviachuietsia>.

платформа]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3797477-kiiiv-modernbalet-prezentue-baletpodoroz-za-hvilinu-do-rizdva.html>.¹

166. Морозенко, Ольга. Ballet Talk: закулісся нового українського балету [Електронний ресурс] / Ольга Морозенко, Олена Карандеєва ; [записала] Анастасія Костенко // Сенсор: медіа про культуру : [сайт]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://sensormedia.com.ua/theatre/ballet-talk-zakulissia-novoho-ukrainskoho-baletu/>.

Артистка балету, радниця директорки з міжнародних відносин Київського держ. фахового хореографічного коледжу та прима-балерина Нац. опери України (м. Київ), викладачка факультету хореографічного мистецтва КНУКіМ заслужена артистка України – учасниці серії розмов Ballet Talk – про те, як трансформувався український балет і його глядачі після початку повномасштабної війни, що змінилося в балетній освіті, чому нині необхідно створювати новий український автентичний балетний репертуар. Мета благодійного циклу подій – збір коштів на відновлення Київського держ. фахового хореографічного коледжу.

167. Сліпченко, Катерина. Гуцульський модерн на львівській сцені [Електронний ресурс] / Катерина Сліпченко // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.12.2023.

<https://zaxid.net/gutsulskiy-modern-na-lvivskiy-stseni-n1575594>.

Про роботу над постановкою балету «Тіні забутих предків» І. Небесного (лібрето В. Вовкуна) за мотивами однойменної повісті М. Коцюбинського та майбутню прем'єру у Львівському нац. акад. театрі опери та балету ім. С. Крушельницької. Балетмейстер-постановник – А. Шошин.

Див. № 25, 171.

Рецензії

168. Самченко, Валентина. «За хвилину до Різдва» звучить музика Миколи Леонтовича і Каміля Сен-Санса – рецензія на балет [Електронний ресурс] / Валентина Самченко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 24 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/180404/>.

Прем'єра балету «За хвилину до Різдва» на музику К. Сен-Санса та мотив «Carol of the Bells» Акад. театру «Київ Модерн-балет» у культурному кластері «Краків» (м. Київ). Хореограф-постановник – С. Кон.

Персоналії

169. Шевченко, Анастасія. Балерина Анастасія Шевченко: Сніговий королеві вдалося замінити Лускунчика [Електронний ресурс] / Анастасія

¹Кожен – сам герой свого життя [Електронний ресурс] : [про роботу над постановкою балету «За хвилину до Різдва» на музику Каміля Сен-Санса та «Carol of the Bells» Академічного театру «Київ Модерн-балет»] // Театр.-концерт. Київ : [онлайн-журн]. 2023. 19 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.12.2023. <https://www.tkk.media/kozhen-sam-heroj-svooho-zhyttia/>.

Шевченко ; [розмовляла] Оксана Гончарук // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://vesti.ua/uk/kultura-uk/balerina-anastasiya-shevchenko-snigovij-korolevi-vdalosya-zaminiti-luskunchika>.

Прима-балерина Нац. опери України (м. Київ) заслужена артистка України про свою партію у балеті «Снігова королева», майбутній гастрольний тур театру в Японію, японських глядачів, роботу в новому балеті «Мадам Боварі».

Театр оперети, музичної комедії, мюзикл

Див. № 16, 17, 135, 149, 155.

Театр для дітей та юнацтва

170. Chebotar, Oleksandra. Пластична вистава «Косачка»: між жіночністю та сексизмом [Електронний ресурс] / Oleksandra Chebotar // ТС : [сайт]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://theclaquers.com/posts/12375>.

Прем'єра пластичної вистави «Косачка» на музику О. Шикіної від команди сучасного танцю Procontemporary на сцені Київського муніципального акад. театру опери і балету для дітей та юнацтва. Режисерка-постановниця – Ю. Лопата, хореографка – Г. Пеха.

171. Асадчева, Тетяна. «Сойчине крило» повертається: у столиці [Київському муніципальному академічному театрі опери і балету для дітей та юнацтва] відбулися перші покази забутого балету [«Сойчине крило» Анатолія Кос-Анатольського, створеного за мотивами однойменної новели Івана Франка (балетмейстер-постановник Георгій Ковтун)] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92926/>.

Рецензії

172. Стріха, Максим. Позивний «Маестро»: Київська опера вшанувала воїна-диригента Костянтина Старовицького [Електронний ресурс] / Максим Стріха // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3886/2006/180304/>.

Опера «Шлюбний вексель» Д. Россіні у Київському муніципальному акад. театрі опери і балету для дітей та юнацтва. Режисерка-постановниця – Л. Шиленко.

173. Стріха, Максим. У Київській опері поновлено як «ситком» перлинку юного Моцарта «Бастьєн і Бастьєнна» [Електронний ресурс] / Максим Стріха // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/179990/>.

Опера на одну дію «Бастьєн і Бастьєнна» В. А. Моцарта у Київському муніципальному акад. театрі опери і балету для дітей та юнацтва. Режисер-постановник – Д. Тодорюк.

Театр ляльок, маріонеток

Див. № 18.

Персоналії

174. [Левченко, Анатолій]. Маріупольський режисер представить прем'єру у Кропивницькому [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / [Анатолій Левченко] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3797630-mariupolskij-reziser-predstavit-premeru-u-kropivnickomu.html>.

Режисер про роботу над постановкою вистави «Я (Романтика)» за новелою Миколи Хвильового у Кіровоградському обл. акад. театрі ляльок, повернення до творчості після пережитого в окупації та полоні, творчі плани.

Інші види театру

175. Коваленко, Софія. Рука до руки, тиша до тиші: Schmalgauzen поставив виставу «Silence to silence» – як це було [Електронний ресурс] / Софія Коваленко // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/633192-ruka-do-ruki-tisa-do-tisi-schmalgauzen-postaviv-vistavu-silence-silence-ak-ce-bulo/>.

Прем'єра вистави «Silence to silence» за новелами С. Беккета у виконанні театрального-музичного ансамблю Schmalgauzen у Будинку кіно (м. Київ) та творчість колективу. Режисер-постановник – А. Ширко.

Масові видовища та театралізовані свята, шоу

Див. № 17.

Танець. Хореографія

Див. № 64, 168, 170.

Персоналії

176. Смецький, Антон. «Мрію знову танцювати»: історія бійця-хореографа, який проходить реабілітацію в Луцьку [Електронний ресурс] / Антон Смецький ; [розмовляла] Олена Чернуха // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 17 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://suspilne.media/638684-mriu-znovu-tancuvati-istoria-bijca-horeografa-akij-prohodit-reabilitaciju-v-lucku/>.

Хореограф, який служив сапером і втратив частину ноги, про свою творчість, службу в ЗСУ, поранення та реабілітацію, творчі плани.

Цирк

Див. № 20.

Гастролі театрів, колективів і майстрів мистецтв України

По країні

Див. № 127.

За межами країни

Див. № 147.

КІНОМИСТЕЦТВО. ТЕЛЕБАЧЕННЯ

177. Кабацій, Марія. Без «Чебурашки» і «Слова пацана» не обійшлися: які фільми українці гуглили у 2023 році [Електронний ресурс] / Марія Кабацій // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/12/11/258233/>.¹

178. Малишенко, Алекс. Українське кіно 2023: касові рекорди на тлі інституційної неспроможності [Електронний ресурс] : [підсумки кінороку] / Алекс Малишенко // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 29 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2023.

https://lb.ua/culture/2023/12/29/591094_ukrainske_kino_2023_kasovi_rekordi.html.

179. Нагороджені посмертно // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 2–3.

Про кінематографістів – воїнів ЗСУ, посмертно нагороджених орденом «За заслуги» III ступеня з нагоди Дня українського кіно.

180. Письменниця та сценаристка Ксенія Заставська у Луцьку презентувала свою книгу «Щедрик. Моя сповідь» [про героїв історичної драми «Щедрик» режисерки Олесі Моргунець-Ісаєнко та роботу над сценарієм фільму] [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/pysmennytsia-ta-stsenarystka-kseniia-zastavska-u-lutsku-prezentovala-svoiu-knyhu-shchedryk-moia-spovid/>.

181. Сеїтаблаєв, Ахтем. Кількість показів вражає: Сеїтаблаєв назвав позитивні тенденції українського кіно [Електронний ресурс] / Ахтем Сеїтаблаєв ; [розмовляла] Ольга Паньків // 24 Канал : [сайт]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.

https://kino.24tv.ua/ahtem-seitablajev-vislovivsyia-pro-ukrayinske-kino-chomu-vazhlivo_n2459734.

¹ За даними Google. Названі найпопулярніші в Україні фільми і серіали, і серед них є російські [Електронний ресурс] // NV: [сайт]. 2023. 11 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 18.12.2023. <https://life.nv.ua/ukr/art/nazvani-naypopulyarnishi-v-ukrajini-filmi-i-seriali-i-sered-nih-ye-rosiyski-novini-ukrajini-50375435.html>.

Актор, режисер заслужений артист АРК про перспективи українського кінематографа та чому потрібно створювати своє кіно.

182. Сліпченко, Катерина. П'ять найкращих українських фільмів 2023 року [Електронний ресурс] : [огляд] / Катерина Сліпченко // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2023. – 28 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.12.2023.

https://zaxid.net/pyat_naykrashhih_ukrayinskih_filmiv_2023_roku_n1577115.

183. Шилова, Альона. Чим відзначився 2023 рік у кіно та яким воно буде у 2024-му: що кажуть режисери, актори та продюсери [Електронний ресурс] / Альона Шилова // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/638398-cim-vidznacivsa-2023-rik-u-kino-ta-akim-vono-bude-u-2024-mu-so-kazut-reziseri-aktori-ta-produseri/>.

Історія кіно

184. Бесараб, Тетяна. Довженко-Центр оцифрував м/ф «Чумацький шлях» в україномовній версії [Електронний ресурс] : довгі роки мультфільм перебував у приватного колекціонера / Тетяна Бесараб // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.

<https://vesti.ua/uk/kultura-uk/dovzhenko-tsentr-otsifroval-m-f-chumatskij-shlyah-v-ukrainoyazychnoj-versii>.

Про оцифрування Нац. центром О. Довженка (м. Київ) україномовної версії анімаційного фільму «Чумацький шлях» (Київнаукфільм, 1985) режисера В. Гончарова.

185. Брюховецька, Лариса. Чий хліб, того і влада : українське село у фільмах середини ХХ століття / Лариса Брюховецька // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 41–44.

Державне агентство України з питань кіно

186. Кудерчук, Марина. Марина Кудерчук, голова Держагентства [України] з питань кіно: «Ми за крок до ратифікації європейської конвенції про спільне кіновиробництво» [Електронний ресурс] / Марина Кудерчук ; [розмовляла] Любов Базів // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3801836-marina-kudercuk-golova-derzagentstva-z-pitan-kino.html>.

Голова агенції про підсумки роботи у 2023 р.

Див. № 192.

Міжнародне співробітництво

187. Баранівська, Марина. Міжнародна асоціація документального кіно відзначила нагородою [Pare Lorentz award] фільм «Звідки куди» [(Польща, Франція, Україна) режисера Мачека Хамели] про евакуацію українців з прифронтових територій [Електронний ресурс] / Марина Баранівська // Детектор

медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.

<https://detector.media/infospace/article/220601/2023-12-14-mizhnarodna-asotsiatsiya-dokumentalnogo-kino-vidznachyla-nagorodoyu-film-zvidky-kudy-pro-evakuatsiyu-ukraintsiv-z-pryfrontovoykh-terytoriy/>.¹

188. Зіграв головну роль. [Американський актор] Шон Пенн знявся в українському фільмі «Війна очима тварин» [у фінальній новелі «Орел» режисера Мирослава Слабошпицького кіноальманаху «Війна очима тварин»] [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/shon-penn-znyavsya-v-ukrajinskomu-filmi-ostanni-novini-50374593.html>.

189. Телішевська, Софія. П'ять українських фільмів потрапили до кваліфікаційних списків на [премію Американської кіноакадемії] «Оскар» [в категоріях «Повнометражний анімаційний фільм», «Повнометражний документальний фільм» і «Міжнародний повнометражний фільм»] [Електронний ресурс] / Софія Телішевська // Бабель : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.12.2023.

<https://babel.ua/news/101566-p-yat-ukrajinskih-filmiv-potrapili-do-kvalifikacijnih-spiskiv-na-oskar>.

Міжнародні кінофестивалі, конкурси, дні кіно

190. Ампілогова, Анастасія. [Онлайн-фестиваль європейського кіно] European Film Festival 2023: українські та європейські фільми, які підкорили світ [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю] / Анастасія Ампілогова // bit.ua : [онлайн-журн.]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://bit.ua/2023/12/european-film-festival-2023-ukrayinski-ta-yevropejski-filmy-yaki-pidkoryly-svit/>.

191. Баранівська, Марина. Гран-прі 5-го франко-українського фестивалю молодого кіно «Міст» здобула короткометражка Євгенія Слупчука «День неостанній» [Електронний ресурс] : фестиваль проходив з 29 листопада по 2 грудня у гібридному форматі, офлайн-заходи відбулись у Марселі [Франція] в приміщенні Cité des Associations : [підсумки фестивалю] / Марина Баранівська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.12.2023.

<https://detector.media/infospace/article/220208/2023-12-05-gran-pri-5-go-franko-ukrainskogo-festyvalyu-molodogo-kino-mist-zdobula-korotkometrazhka-ievgeniya-slupchuka-den-neostanniy/>.

192. Батурін, Олег. «Для всіх естонців це також наша війна». Як Талліннський кінофестиваль PÖFF підтримує українців і українське кіно

¹ Два фільми про російсько-українську війну – серед номінантів на премію від Міжнародної асоціації документального кіно [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. 2023. 6 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 09.12.2023. <https://day.kyiv.ua/news/061223-dva-filmy-pro-rosiysko-ukrayinsku-viynu-sered-nominantiv-na-premiyu-vid-mizhnarodnoyi>.

[Електронний ресурс] / Олег Батурич // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

https://lb.ua/blog/oleg_baturin/589512_dlya_vsih_estontsiv_tse_takozh.html.

Про програму XXVII Талліннського міжнародного кінофестивалю «Темні ночі» (Естонія), українські фільми, представлені на ньому, україномовну сторінку на сайті фестивалю для промоції українських фільмів, причини небажання дирекції фестивалю співпрацювати з Держкіно України в особі її керівниці М. Кудерчук, відмову від фільмів з Росії.

193. Волик, Андрій. «Хочу, щоб не нам привозили фільми, а ми возили їх світу». Андрій Волик про Мандрівний на Прикарпатті та боротьбу з упередженнями [Електронний ресурс] / Андрій Волик; [розмовляла] Марічка Максимець // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://liroom.com.ua/news/docudays-ua-festival/>.

Регіональний координатор Мандрівного міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA про організацію фестивалю на Прикарпатті, його унікальність, найважчий період роботи та майбутнє фестивалю.

194. Громаду запрошують на «Дні українського кіно в Римі» [Італія] [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 6 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3796620-gromadu-zaprosuut-na-dni-ukrainskogo-kino-v-rimi.html>.

195. «Ля Палісіада» Філіпа Сотниченка стала найкращим [художнім] фільмом на [Туринському] міжнародному кінофестивалі в Італії [Електронний ресурс] // Нове укр. кіно : [сайт]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://www.cinema.in.ua/lia-palisiada-peremoha-u-turyni/>.

196. Паньків, Ольга. Найкращі творіння українських режисерів: перемоги, які здобула Україна на [міжнародних] кінофестивалях у 2023 [Електронний ресурс] : [наведено список] / Ольга Паньків // 24 Канал : [сайт]. – 2023. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення : 25.12.2023.

https://kino.24tv.ua/peremogi-ukrayini-kinofestivalyah-2023-yaki-filmi-viznali-naykrashhimi_n2458495.

197. У Римі [Італія] з показу фільму «Захар Беркут» стартує Фестиваль українського духовного кіно [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю] // Еспресо : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://espresso.tv/u-rimi-z-pokazu-filmu-zakhar-berkut-startue-festival-ukrainskogo-dukhovnogo-kino>.

198. У Стамбулі [Туреччина] стартували Дні українського кіно [Електронний ресурс] : [про програму] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3800546-u-stambuli-startuvali-dni-ukrainskogo-kino.html>.

199. Швець, Маргарита. Венеція – 2023: Старий Лев у новому світі / Маргарита Швець, Юлій Швець // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 25–28.

Про хід, програму та учасників Венеційського міжнародного кінофестивалю (Італія) та участь України.

200. Швець, Маргарита. Канн – 2023: драматургія епохи / Маргарита Швець // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 23–24. – Поч. в № 5. С. 25–27.

Огляд фільмів Каннського міжнародного кінофестивалю (Франція).

201. Швець, Юлій. Відлуння України на 76-му Каннському МКФ [Франція] / Юлій Швець // Кіно-Театр. – 2023. – № 5. – С. 25–27. – Закінч. в № 6. С. 23–24.

XV Львівський міжнародний фестиваль короткометражних фільмів Wiz-Art

202. Горішня, Наталка. Фестиваль короткометражних фільмів Wiz-Art оголосив переможців [Електронний ресурс] / Наталка Горішня // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://zaxid.net/peremozhitsi-festivalyu-korotkometrazhnikh-filmiv-wiz-art-spisok-n1576577>.

203. Горлач, Поліна. Фільм про пограбований росіянами музей у Херсоні «Вибухи біля музею» [режисерів Романа Хімея та Яреми Малащука] переміг на [Львівському міжнародному] фестивалі [короткометражних фільмів] Wiz-Art [Електронний ресурс] : [підсумки фестивалю] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/641768-film-pro-pograbovanij-rosianami-muzej-u-herisoni-vibuhi-bila-muzeu-peremogla-na-festivali-wiz-art/>.

204. Ільків, Яна. У Львові пройде ювілейний Wiz-Art Festival. У програмі 53 короткометражних фільми [Електронний ресурс] : [про програму фестивалю] / Яна Ільків // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://liroom.com.ua/news/lviv-wiz-art-festival/>.

Копродукція

Див. № 187, 210, 216.

Види кіномистецтва

Художньо-ігрове кіно

205. З В'ячеславом Довженком в головній ролі. Вийшов трейлер української драми «Інший Франко» [режисера Ігоря Висневського] [Електронний ресурс] // NV : [сайт]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 28.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/viyshov-treyler-drami-pro-zhittya-molodshogo-sina-ivana-franka-petra-inshiy-franko-video-50379456.html>.

206. Ірма Вітовська в ролі Ольги Франко. Вийшов трейлер романтичної комедії «Смак свободи» про українські кулінарні традиції [режисера Олександра Березаня] [Електронний ресурс] // NV: [сайт]. – 2023. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/viyshov-teyler-romantichnoji-komediji-smak-svobodu-z-irmoyu-vitovskoyu-i-irinoyu-kudashovoyu-video-50378100.html>.

207. Кокотюха, Андрій. Чому в українському художньому кіно проблеми з українським селом [Електронний ресурс] : експлуатуючи сільські теми, творці часто беруть за взірць російське ставлення та протиставлення / Андрій Кокотюха // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://detector.media/kritika/article/220393/2023-12-10-chomu-v-ukrainskomu-khudozhnomu-kino-problemy-z-ukrainskym-selom/>.

208. Крот, Христина. Фільм, присвячений льотчику Андрію Пільщиківу [позивний «Джус» (1993–2023)] : у Луцьку презентували проєкт «Крила». Фото [Електронний ресурс] / Христина Крот // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/film-prysviachenyy-lotchyku-andriiu-pilshchykovu-u-lutsku-prezentuvaly-proyekt-kryla-foto/>.

Про учасників та хід презентації проєкту про ігровий фільм «Крила». Режисер – О. Стеренчук.

209. Міліневський, Микола. У Києві зняли новорічний детектив. До чого тут «Сам удома»? [Електронний ресурс] / Микола Міліневський // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 19.12.2023.

<https://vesti.ua/uk/strana-uk/u-kiyevi-znyali-novorichnij-detektiv-do-chogo-tut-sam-udoma>.

Репортаж зі знімального майданчика комедійного двосерійного фільму «Новорічна зміна» (телеканал ICTV). Режисерка – Ю. Павлова.

210. У Львові презентували [художню] стрічку «Мій карпатський дідусь» [(Україна, Італія, Молдова, Чехія) режисера Зази Буадзе] [Електронний ресурс] // Еспресо : [сайт]. – 2023. – 12 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.12.2023.

<https://zahid.espreso.tv/do-lvova-pribuv-miy-karpatskiy-didus>.¹

Див. № 6–13, 177, 180, 182, 188, 191, 192, 194–202, 204.

¹В Івано-Франківську презентували фільм «Мій карпатський дідусь» [(Україна, Італія, Молдова, Чехія) режисера Зази Буадзе] [Електронний ресурс] : [допрем'єрний показ стрічки] // Галичина : [інтернет-версія]. 2023. 28 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 28.12.2023. <https://galychyna.if.ua/2023/12/28/v-ivano-frankivsku-prezentuvali-film-miy-karpatskiy-didus/>; Крот, Христина. Закордонний онук проти карпатського діда: у Луцьку відбувся допрем'єрний показ фільму «Мій карпатський дідусь» [(Україна, Італія, Молдова, Чехія) режисера Зази Буадзе] [Електронний ресурс] / Христина Крот // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. 2023. 20 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 20.12.2023. <https://www.volynnews.com/news/all/zakordonnyy-onuk-proty-karpatskoho-dida-u-lutsku-vidbuvsia-dopremyernyy-pokaz-filmu-miy-karpatskiy-didus/>.

Рецензії

211. Чиченіна, Лена. «Карлос в Україні». Серіал у стилі мок'юментарі, на який ми заслужили [Електронний ресурс] / Лена Чиченіна // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://detector.media/medialife/article/220757/2023-12-19-karlos-v-ukraini-serial-u-styli-mokyumentari-na-yakyy-my-zasluzhyly/>.

Телесеріал «Карлос в Україні». Режисер – Н. Торжєвський.

Рецензії на художній фільм «Довбуш» режисера з.а. України О. Саніна

212. Канівець, Анастасія. Довбушів міф на екрані / Анастасія Канівець // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 13–14.

213. Саква, Олександр. Почути Саніна / Олександр Саква // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 17–18.

214. Челакова, Орина. Символ опришківського руху у фільмі «Довбуш» / Орина Челакова // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 14–16.

215. Ямборко, Ольга. Кіно у всій красі / Ольга Ямборко // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 18.

Персоналії

216. Буадзе, Заза. «Небо так вирішило, що маю бути саме тут, в Україні» [Електронний ресурс] : ексклюзивне інтерв'ю з відомим кінорежисером Зазою Буадзе / Заза Буадзе ; [розмовляла] Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.12.2023.

<https://wz.lviv.ua/interview/503832-nebo-tak-vyrishylo-shcho-maiu-buty-same-tut-v-ukraini>.

Грузинський кінорежисер, сценарист про зйомки стрічки «Мій карпатський дідусь» (Україна, Італія, Молдова, Чехія), українське кіно, свій сценарій кінострічки «Кохання вбивці» та причини відкладення зйомок, а також про те, чи варто у час війни знімати фільми про війну.

217. Врода, Марина. «Є великий ризик в тому, що пам'ять може залишитися непроговореною». Розмова з режисеркою «Степне» Мариною Вродою [Електронний ресурс] / Марина Врода ; [розмовляв] Ігор Кромф // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2023. – 26 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.12.2023.

<https://liroom.com.ua/news/maryna-vroda/>.

Режисерка про роботу над художнім фільмом «Степне», улюблені поетичні фільми.

218. Назарова, Анастасія. «Чіплялася за будь-яку можливість бути на знімальному майданчику, і до мрії йшла 14 років» [Електронний ресурс] : ексклюзивне інтерв'ю з виконавицею головної ролі у воєнній драмі «Окуповані» – акторкою Анастасією Назаровою / Анастасія Назарова ; [розмовляла] Галина

Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.12.2023.

<https://wz.lviv.ua/interview/502697-chiplialasia-za-bud-iaku-mozhlyvist-buty-na-znimalnomu-maidanchyku-i-do-mrii-ishla-14-rokiv>.

Акторка про роль у серіалі «Окуповані», шлях до професія, свої перші зйомки, проєкти, яких потребує український глядач.

219. Фокіна, Валерія. «На майданчику сталося маленьке диво...» [Електронний ресурс] : [акторка] Валерія Фокіна – про зйомки комедійного детективу «Новорічна зміна», свій день народження та особисте життя / Валерія Фокіна ; [розмовляла] Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 23 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.12.2023.

<https://wz.lviv.ua/interview/503658-na-maidanchyku-stalosiya-malenke-dyvo>.

Див. № 161.

Документальне кіно

220. Брюховецька, Лариса. Іван Дзюба і його ангел-охоронець / Лариса Брюховецька // Кіно-Театр. – 2023. – № 6. – С. 19.

Про документальний фільм «Іван та Марта», присвячений історії стосунків літературознавця, публіциста, дисидента, державного та громадського діяча Героя України І. Дзюби (1931–2022) та його дружини Марти. Режисер – н.а. України С. Буковський.

221. Глянько, Катерина. У Києві відбувся показ [документального] фільму «Кримський караван» [журналістки Айнур Коскіної] про сучасну історію самодепортації кримських татар [Електронний ресурс] / Катерина Глянько // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2023. – 9 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://suspilne.media/635660-u-kievi-vidbuvsya-pokaz-filmu-krimskij-karavan-pro-sucasnu-istoriu-samodeportacii-krimskih-tatar/>.

222. Головка, Влад. Ділення на одиницю: про «Нескінченність за Флоріаном» [Електронний ресурс] : [документальна стрічка «Нескінченність за Флоріаном» про архітектора-модерніста, художника, скульптора Ф. Юр'єва режисера Олексія Радинського] / Влад Головка // Artslooker : [платформа]. – 2023. – 7 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.12.2023.

<https://artslooker.com/dilennya-na-odinitcyu-pro-neskinchennist-za-florianom/>.

223. Марків, Наталка. У кінотеатрі «Жовтень» [м. Київ] презентують документальний [музичний] фільм «Хоробрі міста» [про концертну частину однойменного благодійного фестивалю, автор ідеї – режисер Микола Носок] [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 11 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92212/>.

224. Мегель, Алла. Життя за кілька кілометрів від фронту [Електронний ресурс] / Алла Мегель // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://detector.media/withoutsection/article/220530/2023-12-18-zhyttya-za-kilka-kilometriv-vid-frontu/>.

Про телевізійну документальну діалогію «Прифронтове життя» та її презентацію в містах України та на стримінговій платформі Київстар ТБ. Режисерка – М. Яремчук.

225. Наумова, Оксана. Документальний проєкт «Ілюзія рівності»: історії про щоденну боротьбу за свої права [Електронний ресурс] / Оксана Наумова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 4 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://stv.detector.media/kontent/read/8098/2023-12-04-dokumentalnyy-proiekt-ilyuziya-rivnosti-istorii-pro-shchodennu-borotbu-za-svoi-prava/>.

Презентація документального фільму «Ілюзія рівності», який створила команда Координаційного мовлення національних спільнот і проєктів із розмаїття Суспільного мовлення за фінансової підтримки ЄС, у громадському просторі Urban space 500 (м. Київ). Режисерка – О. Кривенко.

226. Тесленко, Ліна. Голодомор. Літописці: у [Національному] музеї [Голодомору-геноциду (м. Київ)] відбувся спецпоказ [документального] фільму [«Голодомор. Літописці» (режисер Роман Барабаш) та зустріч з творчим колективом] [Електронний ресурс] / Ліна Тесленко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/180088/>.

227. «Трансляція з пекла на землі»: [документальний] фільм «20 днів у Маріуполі» [режисера Мстислава Чернова] увійшов у топ найкращих фільмів року за версіями [популярних зарубіжних видань] Indiewire та The Guardian [Електронний ресурс] // Нове укр. кіно : [сайт]. – 2023. – 19 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.12.2023.

<https://www.cinema.in.ua/20-dniv-u-mariupoli-v-topi/>.

Див. № 123, 182, 187, 192, 194, 196, 198, 203, 231, 237.

Рецензії

228. Мирний, Валерій. «Нескінченність за Флоріаном». Рецензія на документальний фільм [режисера Олексія Радинського] про художника [архітектора, скульптора Флоріана Юр'єва] та його конфлікт з інвестором [Електронний ресурс] / Валерій Мирний // NV: [сайт]. – 2023. – 1 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/film-pro-konflikt-hudozhnika-ta-investora-recenziya-na-strichku-neskinchennist-za-florianom-50372935.html>.

Персоналії

229. Ангелова, Мар'яна. «Не остання вишиванка Грінченка»: інтерв'ю з авторкою документальної стрічки про видатного українця [Електронний ресурс] / Мар'яна Ангелова ; [інтерв'ю вела] Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-

версія]. – 2023. – 10 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/92168/>.

Авторка документальної стрічки «Не остання вишиванка Грінченка» (режисер А. П'ятницький) про роботу над фільмом, який було презентовано у межах заходів до 160-ї річниці від дня народження лексикографа, письменника, історика, культурного та громадсько-політичного діяча Б. Грінченка та 30-річчя відновлення його імені в назві Київського університету.

230. Чистяков, Антон. Що варто знати про фільм «Ми вдома» з озвучкою Стівена Фрая: розповідає режисер Антон Чистяков [Електронний ресурс] / Антон Чистяков ; [записала] Оксана Заблоцька // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2023.

<https://suspilne.media/culture/643434-so-var-to-znati-pro-film-mi-vdoma-z-ozvuckou-stivena-fraa-rozpovidae-reziser-anton-cistakov/>.

Режисер про роботу над документальним фільмом «Ми вдома».

231. Чорний, Олег. Маленькі великі люди. Фільм про простих людей, які допомагають країні воювати [Електронний ресурс] / Олег Чорний // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.12.2023.

<https://detector.media/kritika/article/220189/2023-12-05-malenki-velyki-lyudy-film-pro-prostykh-lyudey-yaki-dopomagayut-kraini-vouyvaty/>.

Про творчість режисера І. Сауткіна, зокрема повнометражний документальний фільм «Поєма про маленьких людей».

Див. № 156.

Дитяче кіно

Див. № 12.

Музичне кіно

Див. № 197, 223, 237.

Анімаційне кіно

Див. № 197, 223, 237.

Кліпмейкерство

232. 23 найкращих українських кліпи 2023 року [за версією музичних редакторів онлайн-журналу СЛУХ] [Електронний ресурс] // СЛУХ : [онлайн-журн.]. – 2023. – 20 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.12.2023.

<https://slukh.media/texts/best-ua-clips-2023/>.

233. Гурт Kalush Orchestra презентував новий трек та кліп «Це любов» [Електронний ресурс] // Галичина : [інтернет-версія]. – 2023. – 18 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 18.12.2023.

<https://galychyna.if.ua/2023/12/18/gurt-kalush-orchestra-prezentuvav-noviy-trek-ta-clip-tse-lyubov/>.

234. Міліневський, Микола. [Співак Антон Вельбой] Wellboy повернувся у новому образі та з оновленим стилем [Електронний ресурс] : [презентація кліпу на пісню «Життя»] / Микола Міліневський // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 15 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 15.12.2023. <https://vesti.ua/uk/strana-uk/wellboy-povernuvsyu-u-novomu-obrazi-ta-z-onovlenim-stilem>.

235. Співак з Волині YAKTAK [Ярослав Карпук] присвятив пісню батькам. Відео [Електронний ресурс] : [про випуск нової пісні «Батькам» та відеокліпу на пісню] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 5 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 05.12.2023. <https://www.volynnews.com/news/all/spivak-z-volyni-YAKTAK-prysviatyv-pisniu-batkam-video/>.

Кінопрокат

236. Кобак, Христина. 6 українських фільмів, які вийдуть в кіно у 2024 році [Електронний ресурс] : [огляд фільмів] / Христина Кобак // 24 Канал : [сайт]. – 2023. – 27 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 28.12.2023. https://kino.24tv.ua/ukrayinski-filmi-yaki-budut-kinoteatrah-2024-rotsi-opis-treyleri_n2459552.

237. [Музичний документальний] Фільм [«Свій голос» (2016 р.) режисера заслуженого діяча мистецтв України Сергія Маслобойщикова] про дитячий хор «Щедрик» вийшов онлайн [на платформі Такфлікс] [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 14 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.12.2023. <http://ukrpohliad.org/culture/film-pro-dytyachyj-hor-shhedryk-vyjshov-onlajn.html>.

238. Прем'єри зими 2023–2024: які українські художні фільми покажуть на великих екранах [Електронний ресурс] // Нове укр. кіно : [сайт]. – 2023. – 8 груд. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.12.2023. <https://www.cinema.in.ua/prem-iery-zymy-2023-2024-ukrainsky-filmy/>.¹

Робота кінотеатрів

Див. № 32.

¹Максимець, Марічка. 6 українських фільмів, що виходять в прокат цієї зими [Електронний ресурс] / Марічка Максимець // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. 2023. 20 груд. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 21.12.2023. <https://liroom.com.ua/news/dobirka-filmiv-zymy/>.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

- Ангелова М. 229
Артіменьев А. 159
Богданович О. 161
Борисюк В. 92
Борисюк К. 92
Буадзе З. 216
Виноградова Г. 68
Відіщева Є. 156
Волик А. 193
Врода М. 217
Гаан Е. 107
Галяпа Б. (Bogdan Gabo) 47
Головацький Б. 50
Жураківська О. 157
Касьяненко Л. 48
Кахідзе А. 69
Корновіч Є. 98
Лісовець О. 158
Лубій А. 86
Матюхін В. 118
Мельничук Д. 160
Монастирська Л. 164
Мрожек С. 146
Назарова А. 218
Сауткін І. 231
Соченко М. 91
Фокіна В. 219
Хостікоєв А. 162
Чистяков А. 230
Чорний О. 107
Шевченко А. 169

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ГО	громадська організація
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
драм.	драматичний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДХШ	дитяча художня школа
ДШМ	дитяча школа мистецтв
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКІПУ	Міністерство культури та інформаційної політики України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ ім. Ярослава Мудрого	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)
ЦБС	централізована бібліотечна система

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ	3
Мистецтво і суспільство	3
Мистецтво і влада.....	5
Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят.....	5
Різдвяні та новорічні свята.....	5
Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство	6
Соціальні культурно-мистецькі проекти та ініціативи	8
Робота з дітьми та молоддю.....	8
Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю	8
НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ МИСТЕЦТВА. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ.....	9
Декомунізація, подолання наслідків русифікації та тоталітаризму	9
У творчих спілках України	9
Персоналії діячів мистецтва України.....	9
Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі мистецтва.....	9
Мистецтво етносів України. Діяльність національно-культурних товариств	11
Українці за кордоном. Мистецтво українського зарубіжжя.....	11
ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ МИСТЕЦТВА	13
Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад	13
Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення	14
Освіта. Кадри	14
Мистецькі заклади освіти.....	14
Кадри	14
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	15
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти	15
Підтримка України у світі	15
ПЕРФОРМАТИВНЕ МИСТЕЦТВО	15
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО.....	17
Історія образотворчого мистецтва.....	17
Фестивалі, конкурси образотворчого мистецтва, пленери, артпроєкти, багатожанрові виставки	17
Робота художніх галерей, виставкових залів, центрів мистецтв, артпросторів ..	18
Міжнародне співробітництво.....	19
Міжнародні фестивалі, конкурси, виставки, резиденції, пленери, симпозіуми	19
Окремі види образотворчого мистецтва	19
Скульптура.....	19
Живопис	20
Графіка	21
Декоративно-ужиткове мистецтво	21
Художня фотографія.....	22
Інші види образотворчого мистецтва	22
МУЗИКА	23
Персоналії композиторів	23
Творчі звіти, фестивалі, конкурси, свята музичного мистецтва	23
Міжнародне співробітництво.....	24

Міжнародні фестивалі, конкурси, конгреси, з'їзди, конференції	25
Майстер-класи, творчі зустрічі, лекції зарубіжних митців в Україні та українських за кордоном	25
Окремі види музики і музичного виконавства	26
Фольклор у професійній музиці	26
Вокальна музика	26
Естрадна музика	29
Джазова музика	29
Рок- та попмузика	29
Духовна музика	30
Театральна музика	30
Організація концертно-гастрольної діяльності	31
ТЕАТР. ТЕАТРОЗНАВСТВО	31
Історія театрального мистецтва	32
Драматургія	32
Сценографія	32
Фестивалі, конкурси, творчі звіти, свята мистецтв	32
Міжнародне співробітництво	33
Міжнародні фестивалі, конкурси	33
Окремі види театру	33
Драматичний театр	33
Музичний театр	37
Оперний театр	37
Балетний театр	37
Театр оперети, музичної комедії, мюзикл	39
Театр для дітей та юнацтва	39
Театр ляльок, маріонеток	40
Інші види театру	40
Масові видовища та театралізовані свята, шоу	40
Танець. Хореографія	40
Цирк	41
Гастролі театрів, колективів і майстрів мистецтв України	41
КІНОМИСТЕЦТВО. ТЕЛЕБАЧЕННЯ	41
Історія кіно	42
Державне агентство України з питань кіно	42
Міжнародне співробітництво	42
Міжнародні кінофестивалі, конкурси, дні кіно	43
Копродукція	45
Види кіномистецтва	45
Художньо-ігрове кіно	45
Документальне кіно	48
Дитяче кіно	50
Музичне кіно	50
Анімаційне кіно	50
Кліпмейкерство	50
Кінопрокат	51
Робота кінотеатрів	51
ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ	52

Довідкове видання

МИСТЕЦТВО

Поточний бібліографічний список

Випуск 12, 2023

Періодичність 12 випусків на рік

Виходить з 1989 року

Укладачі:

БЛОКОНЬ Ольга Федорівна

БЛАГОДАРЄВА Тетяна Борисівна

ПАНИМАТЧЕНКО Олена Валентинівна

СОЛОМКА Валентина Анатоліївна

ШАХОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович

Відповідальна за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2024

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3.25.

Б/т. Зам. № 11.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.17